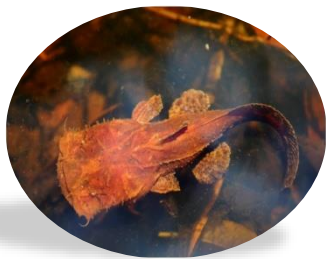

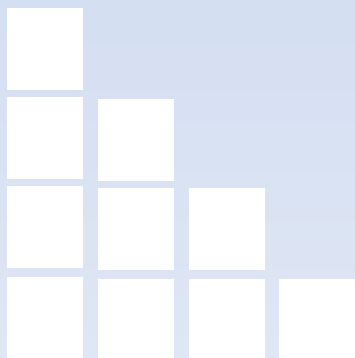
แผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
จังหวัดนราธิวาส
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)

จังหวัดนราธิวาส
ตุลาคม ๒๕๖๔

สำนักงานจังหวัดนครพนม
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
ศูนย์ประสานงานโครงการพิเศษจังหวัดนครพนม
โทร / โทรสาร ๐ ๙๓๖๔๒๖๓๘
E-mail: prdnara@hotmail.co.th

คำนำ

ด้วยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงและการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และเป็นป่าพรุที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีเนื้อที่มากที่สุดในบรรดาพรุที่ยังเหลืออยู่ในประเทศไทย

เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริให้มีความชัดเจน รวมทั้ง สามารถกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้เกิดเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามหลักวิชาการและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน จึงได้มีการจัดโครงการสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส เป็นการนัดสัมมนา จำนวน ๓ กิจกรรม ประกอบด้วย การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง การสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง และการสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง เพื่อระดมข้อคิดเห็น ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งนำเสนอประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จังหวัดนราธิวาสได้นำข้อมูลและข้อคิดเห็นจากการสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ทั้ง ๓ กิจกรรม มารวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ เพื่อนำไปผนวกกับข้อมูลเชิงวิชาการในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ที่ถูกต้อง และเหมาะสม จึงนำไปสู่การจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในกระบวนการจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ซึ่งถือเป็นแผนที่ใช้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าพรุโต๊ะแดง ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่างๆ ต่อไป

จังหวัดนราธิวาส

ตุลาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า	
บทสรุปผู้บริหาร	๑	
ส่วนที่ ๑	ข้อมูลจังหวัดนราธิวาส	๒
๑.๑	ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนราธิวาส	๒
๑.๒	ข้อมูลพื้นที่ป่าพรุจังหวัดนราธิวาส	๖
ส่วนที่ ๒	ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	๑๑
๒.๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (แผนระดับที่ ๑)	๑๑
๒.๒	แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๑๒
๒.๓	แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง	๑๗
๒.๔	แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส	๒๔
ส่วนที่ ๓	โครงการสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง	๒๖
๓.๑	ผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง	๒๗
๓.๒	ผลการสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง	๓๐
๓.๓	ผลการสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง	๓๔
ส่วนที่ ๔	แผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘)	๔๑
๔.๑	เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	๔๑
๔.๒	วัตถุประสงค์	๔๑
๔.๓	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	๔๑
๔.๔	แนวทางการพัฒนา	๔๑
ส่วนที่ ๕	การขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส	๔๔
๕.๑	แนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ	๔๔
๕.๒	การติดตามและประเมินผล	๔๗
ภาคผนวก		
ผนวก ก	แผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)	
ผนวก ข	คำสั่งฯ ที่เกี่ยวข้อง	
ผนวก ค	เขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุโต๊ะแดง (ข้อเสนอจากผลการสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง)	

บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบในหลักการแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการสนับสนุน พัฒนา และบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับการจัดทำตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมนี้ ได้มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ ๓ ในความรับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถ่ายทอดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งนโยบายรัฐบาลและนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ตามกรอบแนวทางที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กำหนด ซึ่งภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย ประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๖ ด้าน ดังนี้

- ๑) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (ด้านทรัพยากรทางบก/ด้านทรัพยากรธรณี/ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ)
- ๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล (ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)
- ๓) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- ๔) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (ด้านทรัพยากรน้ำ)
- ๕) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และค่ามาตรฐานสากล (ด้านสิ่งแวดล้อม)
- ๖) การยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ(ด้านระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

จังหวัดนราธิวาสได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของหน่วยงาน โดยได้จัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง เพื่อนำเอาสรุปผลการสัมมนามารวบรวม วิเคราะห์ และประมวลผล เพื่อกำหนดความเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และผลผลิต/โครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเห็นชาตินโยบายของรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

แผนบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ฉบับนี้ ประกอบด้วย กรอบแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงจังหวัดนราธิวาส แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง ๒) การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง ๓) การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง และ ๔) การประกอบอาชีพ/ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย งบประมาณ และแผนงาน/โครงการของทุกหน่วยงาน เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงาน และการบริหารราชการที่ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมดำเนินการผลักดันไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ให้สำเร็จลุล่วงและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของประชาชนต่อไป

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลจังหวัดนราธิวาส

๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๑.๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายูห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ ๑,๑๔๙ กิโลเมตร และทางรถไฟประมาณ ๑,๑๑๖ กิโลเมตร สุดชายแดนไทย-มาเลเซียที่สถานีรถไฟสุโงโก-ลก

● **อาณาเขต** จังหวัดนราธิวาส มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ จดจังหวัดปัตตานีและอ่าวไทย
- ทิศใต้ จดอ่าวไทยและประเทศมาเลเซีย
- ทิศตะวันออก จดประเทศมาเลเซีย
- ทิศตะวันตก จดจังหวัดยะลา

● **แนวเขตระหว่างประเทศ** มีชายแดนที่เชื่อมกับรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซียทั้งทางบกและทางน้ำ มีเขตแดนติดต่อกันยาวประมาณ ๑๗๘.๖๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย รวม ๓ ด้าน คือ

ชื่อด่านพรมแดน	เขตปกครองฝั่งไทย	เขตปกครองฝั่งมาเลเซีย
๑. ด่านสุโงโก-ลก (๖๑ ไร่)	อ.สุโงโก-ลก	RangtauPanjang (รัฐ Kelantan)
๒. ด่านตากใบ (๓๔ ไร่)	อ.ตากใบ	Tumpat (รัฐ Kelantan)
๓. ด่านบูเก๊ะตา (๔๙ ไร่)	อ.แว้ง	Bukit Bunga (รัฐ Kelantan)

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ ๒,๗๙๕,๑๒๗.๑๗ ไร่ มีพื้นที่ป่าและภูเขาประมาณ ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมด มีภูเขาหนาแน่นแถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสันกาลาศีรี ซึ่งเป็นแนวกันพรมแดนไทย - มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทย และที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ ๔ สาย คือ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก มีพื้นที่ป่าพรุประมาณ ๓๖๑,๘๖๐ ไร่

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อนแบ่งออกเป็น ๒ ฤดู ได้แก่

๑) **ฤดูฝน** แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่งคือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒๐๙.๕๘ มิลลิเมตรต่อปี ทำให้จังหวัดนราธิวาส ไม่เคยประสบปัญหาน้ำแล้งโดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงถึง ๔,๘๒๗ มิลลิเมตร ซึ่งมีปริมาณที่สูงกว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี (๒,๔๕๗.๖ มิลลิเมตร)

๒) **ฤดูแล้ง** อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

๑.๑.๔ เขตการปกครอง

จังหวัดนราธิวาสแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๗๕ ตำบล ๕๙๗ หมู่บ้าน และมีการจัดการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

- ๑) รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง โดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด
- ๒) รูปแบบเทศบาลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลแต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบล ปัจจุบันมีจำนวน ๑๖ เทศบาล แยกเป็นเทศบาลเมือง จำนวน ๓ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑๓ แห่ง
- ๓) รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมพื้นที่ตำบลอื่นหรือพื้นที่ติดเขตเทศบาลมีจำนวน ๗๕ แห่ง

ตารางที่ ๑ : การแบ่งเขตการปกครอง

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.
๑	เมืองนราธิวาส	๖	๖๓	๒	๕
๒	ตากใบ	๘	๕๒	๑	๗
๓	บาเจาะ	๖	๔๗	๒	๖
๔	ยี่งอ	๖	๔๐	๑	๖
๕	ระแงะ	๗	๖๑	๒	๗
๖	รือเสาะ	๙	๗๒	๑	๙
๗	ศรีสาคร	๖	๓๕	๑	๖
๘	แว้ง	๖	๔๖	๒	๖
๙	สุคีริน	๕	๔๑	๑	๕
๑๐	สุโหงโกลก	๓	๑๙	๒	๒
๑๑	สุโหงปาดี	๖	๕๐	๑	๖
๑๒	จะแนะ	๔	๓๒	-	๔
๑๓	เจาะไอร้อง	๓	๓๓	-	๓
รวม		๗๕	๕๙๑	๑๖	๗๒

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดนราธิวาส

๑.๑.๕ สภาพสังคม

๑) ประชากร ประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๘๐๔,๔๒๙ คน จำแนกเป็น ประชากรชาย ๓๙๗,๗๐๐ คน ประชากรหญิง ๔๐๖,๗๒๙ คน

๒) ศาสนาและภาษา

ศาสนา : ศาสนาในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ศาสนาอิสลาม ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และอื่นๆ ซึ่งมีวัด ๗๕ แห่ง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ๗๒ วัด คณะสงฆ์ธรรมยุต ๔ วัด สำนักสงฆ์ ๒๒ แห่ง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ๒๐ แห่ง ธรรมยุต ๒ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๕ แห่ง มีพระภิกษุ สามเณร ๔๒๑ รูป สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ๔๑๒ รูป เณร ๙ รูป และคณะสงฆ์ธรรมยุต ๒๐ รูป

ภาษา : สำหรับภาษาที่ใช้สื่อสารในพื้นที่ค่อนข้างหลากหลาย อาทิ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยภาคใต้อื่นๆ ภาษาถิ่นสำเนียงเงาะเป็นภาษาอัตลักษณ์ประจำถิ่นของอำเภอตากใบ และภาษาพื้นเมืองหรือภาษายาวี ซึ่งจะคล้ายคลึงกับภาษามลายูของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน

๓) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๓.๑) ด้านสาธารณูปโภค

ไฟฟ้า : ผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด จำนวน ๑๙๑,๙๘๐ ราย ผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่ คือ ภาคครัวเรือน รองลงมาคือ ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม และสถานที่ราชการและสาธารณะตามลำดับ ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดรวม ๓๔.๒๓๐ ล้านกิโลวัตต์ สามารถให้บริการไฟฟ้าครอบคลุมทั้ง ๑๓ อำเภอ

ประปา : ผู้ใช้น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๒๙,๘๑๓ ครัวเรือน ใน ๙ อำเภอ ส่วนอำเภอที่เหลืออีก ๔ อำเภอ ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน ประปาภูเขา บ่อน้ำตื้น และบ่อน้ำบาดาล การให้บริการในพื้นที่ห่างไกล องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ และหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำประปาใช้ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน

(๓.๒) การคมนาคมขนส่ง : จังหวัดนราธิวาสมีศักยภาพด้านการขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทางอากาศ : ปัจจุบันท่าอากาศยานนราธิวาสให้บริการบินตรงระหว่างจังหวัดนราธิวาส กับกรุงเทพมหานคร วันละ ๒ - ๓ เที่ยวบิน คือ สายการบินไทยสมายล์และแอร์เอเชีย มีผู้โดยสารปีละกว่า ๒๔๐,๐๐๐ คน

ทางน้ำ : มีท่าเรือชายฝั่งที่เป็นท่าเรือเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นจุดกระจายสินค้าไปสู่ต่างประเทศ และจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทางบก : มีเส้นทางรถไฟจากกรุงเทพมหานครจรดชายแดนรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ในอนาคตหากมีการเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟสายนี้ไปถึงเมืองตุมปัต และปาเสมัส ของมาเลเซีย ก็จะเชื่อมโยงผ่านไปยังรัฐตรังกานู จนถึงประเทศสิงคโปร์ได้ และมีถนนสี่เลนที่เชื่อมต่อกับระเบียงเศรษฐกิจของอาเซียน และระเบียงเศรษฐกิจพิเศษเหนือ ตะวันตกและตะวันออก

๑.๑.๖ สภาพเศรษฐกิจ

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส

ภาพรวม : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส (GPP) ณ ปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าเท่ากับ ๔๔,๗๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีมูลค่ารวม ๒,๐๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘ มีขนาดเศรษฐกิจเล็กเมื่อเทียบกับภาคใต้ คิดเป็นสัดส่วน ๓.๑๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ เป็นลำดับที่ ๒ ของกลุ่มภาคใต้ชายแดน รองจากจังหวัดปัตตานี

๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนราธิวาส มีมูลค่าเท่ากับ ๖๒,๐๖๖ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีมูลค่ารวม ๖๑,๗๖๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๙ จังหวัดนราธิวาสมีขนาดเศรษฐกิจเล็กเมื่อเทียบกับภาคใต้ คิดเป็นสัดส่วน ๒.๘๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ เป็นลำดับสุดท้ายของกลุ่มภาคใต้ชายแดน สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากรายได้ที่ลดลงจากราคาสินค้าภาคการเกษตรที่ปรับตัวลดลง

๓) ผลผลิตทางการเกษตร

จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๗๙๕,๑๒๗.๑๗ ไร่ เนื้อที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๔๐๘,๐๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๘ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๖๑ ประชาชนในพื้นที่หันมาพึ่งพิงในภาคบริการและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๕ จากเดิมที่มีการพึ่งพิงในภาคการเกษตร แต่เนื่องด้วยราคาผลผลิตทางการเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนในพื้นที่หันมาพึ่งพิงในภาคบริการ การโรงแรม และภัตตาคาร การค้าปลีกค้าส่ง เป็นส่วนใหญ่ โดยในปี ๒๕๖๑ ภาคเกษตรมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๓๑.๐๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ ๒ : ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

ประเภทพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๑	๒๕๖๒
๑. ยางพารา	๙๙๗,๐๗๘	๙๙๖,๕๘๓	๘๕๕,๓๑๑	๘๘๓,๐๕๓	๒๑๒,๘๖๑	๑๗๖,๖๑๑	๒๑๔	๒๐๐
๒. ปาล์มน้ำมัน	๑๑๐,๕๒๘	๕๘,๓๐๖	๕๑,๙๕๔	๕๕,๑๘๘	๑๐๘,๖๓๖	๑๑๖,๐๘๑	๒,๐๙๑	๒,๑๐๓
๓. ข้าวนาปี	๔๘,๘๖๑	๔๒,๐๑๐	๔๖,๙๙๔	๔๒,๐๑๐	๑๙,๑๐๕	๑๘,๐๖๔	๔๐๗	๔๓๐
๔. ข้าวนาปรัง	๒๒๕	๐	๒๒๕	๐	๙๑	๐	๔๐๔	๐
๕. ลองกอง	๕๒,๒๒๕	๔๓,๓๙๖	๕๑,๒๗๗	๔๒,๗๒๕	๑,๐๕๘	๑๓,๖๖๗	๒๑	๓๒๐
๖. ทุเรียน	๓๐,๕๔๒	๓๐,๘๐๓	๒๘,๓๘๐	๒๕,๗๐๙	๑,๕๕๔๗	๑๔,๐๒๓	๕๖๒	๕๔๕
๗. เงาะ	๒๔,๒๘๓	๒๑,๙๒๘	๒๔,๐๕๗	๒๑,๘๔๕	๑๒,๙๙๑	๑๒,๑๘๕	๕๔๐	๕๕๘
๘. มังคุด	๒๑,๑๔๘	๒๒,๐๓๑	๒๐,๓๐๗	๑๙,๘๓๖	๑๑,๓๙๙	๑๑,๐๗๔	๕๖๑	๕๕๘
รวม	๑,๒๘๔,๘๙๐	๑,๒๑๕,๐๕๗	๑,๐๘๑,๕๐๕	๑,๐๙๐,๓๗๖	๓๘๒,๐๘๘	๓๖๑,๗๐๕	๔,๘๓๔	๔,๗๑๔

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร , กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๖๓

๑.๑.๗ สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ทรัพยากรป่าไม้ : จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ป่า ๘๕๐,๒๑๖.๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๘ ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วยป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๕ ป่า เนื้อที่รวม ๗๑๓,๑๙๒.๖๕ ไร่ คือ อุทยานแห่งชาติบูโด - สุไหงปาตี อุทยานแห่งชาติน้ำตกซีโป อุทยานแห่งชาติอ่าวมะนาว - เขาดันหยง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา - บาลา ป่าสงวนแห่งชาตินอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมป่าไม้ จำนวน ๒๐ ป่า เนื้อที่รวม ๑๓๗,๐๒๔.๑๙ ไร่

๒) ทรัพยากรน้ำ

● แหล่งน้ำดิบ : แหล่งน้ำตามธรรมชาติในจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย

- แม่น้ำบางนรา : รับน้ำจากเทือกเขาบูโด-สุไหงปาตี ผ่านคลองสุไหงปาตี คลองยะกัง และคลองตันหยงมัสไหลผ่านท้องที่อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาตี อำเภอระแงง แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

- แม่น้ำสายบุรี : ต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาในอำเภอสุคีริน ไหลผ่านอำเภอจะแนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร

- แม่น้ำสุไหงโก-ลก : เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซียและท้องที่อำเภอแว้ง ไหลผ่านอำเภอสุไหงโก-ลก และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ ๑๐๓ กิโลเมตร

- แม่น้ำตากใบ : เป็นแม่น้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนกระแสน้ำในทะเล ประกอบกับคลื่นได้ซัดทรายเข้าหาฝั่งให้เกิดเป็นสันทราย ส่วนภายในยังลึกเป็นแนวยาว จึงเกิดเป็นแม่น้ำยาวประมาณ ๑๔ กิโลเมตร อยู่ชายฝั่งตะวันออกในท้องที่ตำบลเจ๊ะเห ตำบลศาลาใหม่ และไหลไปบรรจบแม่น้ำสุไหงโก-ลก ที่บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ ต่อเขตชายแดนไทยมาเลเซีย

● **แหล่งน้ำบาดาล** : แหล่งน้ำบาดาลในจังหวัดนราธิวาสประกอบไปด้วยน้ำบาดาลที่ถูกกักเก็บอยู่ในตะกอนหินร่วน และหินแข็ง แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูงสุดในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส คือ แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนน้ำพาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด สามารถพัฒนาแหล่งน้ำที่มีความลึกตั้งแต่ ๒๐ - ๗๐ เมตร มีปริมาณน้ำ ๑๐ - ๒๐ ลบ.ม./ชม. จนถึงมากกว่า ๒๐ ลบ.ม./ชม. ได้แก่ พื้นที่ในอำเภอบาเจาะ อำเภอยี่งอ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอสุหนิงปาดิ อำเภอสุหนิงโก-ลก และอำเภอตากใบ

๑.๒ ข้อมูลพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส

๑.๒.๑ การเกิดพื้นที่พรุในจังหวัดนราธิวาส

การเกิดพื้นที่พรุในจังหวัดนราธิวาสเกี่ยวข้องกับการงอกของชายฝั่งทะเล (emergence shoreline) ที่เป็นภูมิสัณฐานชายฝั่งทะเล (coastal landform) ซึ่ง Anderson (๑๙๖๔) อ้างว่าได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งทะเลในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างน้อยเมื่อประมาณ ๔,๐๐๐-๕,๐๐๐ ปี ล่วงมาแล้ว สำหรับการเกิดพื้นที่พรุของจังหวัดนราธิวาสมีขั้นตอนการเกิด ซึ่งพอสรุปโดยสังเขปได้ ดังนี้

๑) การยกตัวของระดับน้ำทะเล ทำให้เกิดการงอกของชายหาด และแอ่งระหว่างหาดทราย ซึ่งแอ่งน้ำดังกล่าวอาจเล็กหรือใหญ่จนถึงขนาดที่เรียกว่า ทะเลสาบ

๒) แอ่งน้ำดังกล่าวมีตะกอนดิน ซึ่งอาจเป็นตะกอนดินเหนียว ตะกอนดินเลน (mangrove clay) หรือตะกอนอินทรีย์สาร (organic sediment) ทำให้แอ่งน้ำดังกล่าวตื้นเขิน ตะกอนดินที่ถูกพัดพามาทับถมในแอ่งดังกล่าว อาจถูกนำมาทับถมในทะเลในรูปของป่าชายเลน หรือจากลำน้ำที่ไหลลงสู่แอ่งดังกล่าว ถ้าเป็นตะกอนน้ำทะเลจะมีสารประกอบกำมะถัน หรือสารประกอบไพไรต์ (pyrite : FeS_๒) มาก ในระยะแรกแอ่งน้ำดังกล่าวจะมีทางออกสู่ทะเลและมีป่าชายเลนขึ้น ต่อมาทางออกสู่ทะเลของแอ่งน้ำดังกล่าวจะถูกปิดโดยสันทราย ทำให้น้ำทะเลเข้าไม่ถึง น้ำที่เคยเค็มจะกร่อยลง และแปรสภาพเป็นน้ำจืดในที่สุด ซึ่งการเปลี่ยนสภาพน้ำจากน้ำเค็มเป็นน้ำจืดทำให้ป่าชายเลนตาย และแอ่งน้ำเริ่มตื้นเขิน

๓) เมื่อแอ่งน้ำดังกล่าวเริ่มตื้นเขิน พืชพรรณธรรมชาติเริ่มแรกที่ขึ้นส่วนมากเป็นพีชน้ำหรือพืชตระกูลหญ้า เมื่อพืชดังกล่าวตายลงจะมีการทับถมของซากพืชดังกล่าว ทำให้อ่างน้ำตื้นเขินมากขึ้น ในช่วงนี้สภาพพืชพรรณจะเปลี่ยนแปลงเป็นต้นไม้ ไม้พุ่ม หรือไม้ยืนต้นและแปรสภาพเป็นป่าพรุ (swamp forest) การเปลี่ยนแปลงของสภาพพืชพรรณจากป่าชายเลนเป็นพีชน้ำ และเป็นไม้ยืนต้นขนาดน้อย มีข้อยืนยันจากการศึกษา pollen analysis โดย Hasting (๑๙๘๓) หลังจากพืชพรรณธรรมชาติแปรสภาพเป็นป่าพรุ ต้นไม้ใหญ่เมื่อตายลงจะเกิดการทับถมในบริเวณแอ่งน้ำและเมื่อเน่าเปื่อยผุพังลงจะกลายเป็นดินพีท (peat soil) ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะมีความหนาไม่เกิน ๓ เมตร วางตัวทับอยู่บนดินเลนทะเล ซึ่งมีสารประกอบไพไรต์มาก ตัวอย่างของพรุดังกล่าวได้แก่ พรุโต๊ะแดงซึ่งปัจจุบันยังมีสภาพป่าพรุหลงเหลืออยู่ ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ สำหรับพรุเล็กพรุน้อยทางด้านตะวันออกของพรุโต๊ะแดงจะมีลักษณะดินเหมือนพรุโต๊ะแดงแต่ชั้นดินพีทน้อยกว่า และไม่มีป่าพรุหลงเหลืออยู่

จังหวัดนราธิวาสมีพรุขนาดใหญ่ ๒ แห่ง คือ พรุบาเจาะ และพรุโต๊ะแดง ครอบคลุมพื้นที่กลุ่มขนาดใหญ่ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ขนานกับชายฝั่งทะเล พื้นที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๐-๑๓ เมตร มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำบางนรา คลองสุหนิงปาดิ คลองโต๊ะแดง คลองปาเราะ คลองปะตะดอ คลองท่าแพรก คลองจวบ คลองปูเงาะยามู คลองปีเหล็ง คลองบางเตย คลองโคกอิฐ คลองโคกกระท่อม คลองโคกยาง คลองปูยู และคลองปลักปลา เป็นต้น แม่น้ำลำคลองเหล่านี้ไหลลงสู่ทะเลทางทิศตะวันออก ซึ่งมีชายฝั่งยาวและเป็นแนวค่อนข้างตรง ทำให้การระบายน้ำจากพื้นที่พรุลงสู่ทะเลเป็นไปได้ช้ามาก ส่วนใหญ่เป็นน้ำที่ท่วมขังอยู่กับที่ เนื่องจากปริมาณน้ำที่ไหลลงสู่ที่ราบลุ่มบริเวณพื้นที่พรุมีมากกว่าปริมาณที่ระบายออกไป พื้นที่พรุจึงเป็นพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี

๑.๒.๒ ลักษณะดินในพื้นที่พรุ

พื้นที่พรุของจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วยดิน ๒ ชนิดที่เป็นดินหลักคือ ดินพีท (peat soil) หรือ ดินอินทรีย์ (organic soil) และดินเปรี้ยว (acid sulfate soil) ซึ่งเป็นดินอนินทรีย์ (mineral soil) ดินพีทส่วนใหญ่จะพบตอนกลางของพื้นที่พรุ ส่วนดินเปรี้ยวจะพบบริเวณขอบๆ ของพื้นที่พรุ หรือพบบริเวณพื้นที่พรุเล็กพรุน้อยที่ถูกหักล้างทางพงเพื่อนำมาใช้ทำนา ลักษณะของดินพีท (peat soil) และดินเปรี้ยวที่พบบริเวณขอบพรุ หรือบริเวณพรุเล็กพรุน้อย พออธิบายได้โดยสังเขป ดังนี้

๑) ดินพีท (peat soil) หรือดินอินทรีย์ (organic soil)

● ลักษณะทางกายภาพ

ดินพีทส่วนใหญ่จะมีชั้นดินอินทรีย์ (organic layer) ที่มีความหนาประมาณ ๗๐-๓๐๐ ซม. เรียกดินชั้น O เนื้อดินส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยซากพืชสลายตัวผุพังยังไม่หมด เรียกว่า พีท (peat) หรือเรียกว่า วัตถุไฟบริก (fibric soil material) ตามระบบการจำแนกดินแบบอนุกรมวิธาน (Soil Taxonomy) วัตถุไฟบริกดังกล่าวมีเส้นใย (fiber) มากกว่า ๗๕% ของเนื้อดินทั้งหมดโดยปริมาตร มีค่าความหนาแน่นรวม (bulk density) ประมาณ ๐.๑-๐.๓ กรัม/ซีซี ซึ่งถือว่ามีความพรุนสูงมาก นอกจากนี้ยังพบว่ามีเศษซากพืชขนาดโตกว่า ๔ ซม. เป็นองค์ประกอบประมาณ ๔๒-๖๗ % ซึ่งมักพบมากในชั้นดินช่วงล่าง สำหรับดินช่วงบน เศษซากพืชส่วนใหญ่จะมีขนาดเล็กกว่า ๕ มม. และมีเนื้อละเอียดมากขึ้น หากเกิดการใช้ประโยชน์มาก่อน

เนื่องจากองค์ประกอบของดินอินทรีย์ส่วนใหญ่เป็นอินทรีย์สาร ดังนั้นดินเหล่านี้จึงสามารถอุ้มน้ำได้สูง ยิ่งสลายตัวดีเท่าไร ก็จะมีความสามารถในการอุ้มน้ำสูงมากเท่านั้น และโดยทั่วไปสามารถอุ้มน้ำได้ประมาณ ๒๐๐ - ๖๐๐% แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อดินเหล่านี้แห้งเนื่องจากถูกเผาไหม้หรือถูกความร้อน จะแปรสภาพเป็นก้อนแข็งหรือเป็นถ่าน ทำให้ไม่สามารถอุ้มน้ำไว้ได้เลย ถึงแม้ว่าจะทำให้ดินเปียกอีกครั้งก็ตาม ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เป็นการแห้งแล้วไม่อาจทำให้ชื้นได้ (irreversible drying)

● ลักษณะทางเคมี

ลักษณะทางเคมีของดินพีทโดยทั่วไปจะเป็นกรดจัด หรือมีค่า pH น้อยกว่า ๔.๔ ค่า CEC ของดินจะประมาณ ๖๖-๑๙๒ ซีโมลต่อดิน ๑ กก. ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของ H^+ ที่ประกอบอยู่กับ $RCOOH$ radicals ด้วยเหตุที่ดินเป็นกรดจัด จึงมีประมาณธาตุเหล็กและอะลูมิเนียมอยู่เป็นปริมาณมาก กล่าวคือ มีปริมาณธาตุอะลูมิเนียมและเหล็กที่สกัดได้มากกว่า ๔ ซีโมลต่อดิน ๑ กก. และ ๒๖๐-๓๘๖ ppm.ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันพบว่า ดินนี้มีทองแดงและสังกะสีน้อยมาก สำหรับธาตุฟอสฟอรัสที่สกัดออกมาโดยวิธี Bray II พบว่ามีประมาณ ๒๘ ถึง ๙๔ ppm. ซึ่งถือว่าสูง แต่ถึงกระนั้นก็ตามพืชที่ปลูกส่วนมากแสดงอาการขาดธาตุฟอสฟอรัสให้เห็น จึงแสดงว่าตัวเลขจากการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจจำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าธาตุฟอสฟอรัสที่วิเคราะห์ได้ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อพืชได้ทั้งหมดหรือไม่ ในทำนองเดียวกันจุลธาตุ เช่น Cu, Fe, Zn และ Mn จะอยู่ในรูปของ Chelate และ organic polyligand ที่ไม่ค่อยเป็นประโยชน์ต่อพืช ซึ่งการที่แร่ธาตุอาหารถูกตรึงในรูปของ Chelate และ Organic polyligand ทำให้การใช้ปุ๋ยเคมียุ่งยากมาก เพราะธาตุที่ใส่ลงไป ในดินพืชจะเอาไปใช้ไม่ได้ (Kyuma.et.al,๑๙๙๒)

องค์ประกอบทางอินทรีย์ของดินพีทส่วนใหญ่จะเป็น lignin, wax, resin (ที่สลายตัวได้ยาก) และ humic acid นอกนั้นจะเป็นพวก polysaccharide, tannin, hemicellulose และ protein ซึ่งพวกนี้หลังสลายตัวแล้วจะให้กรดฮิวมิก ทำให้ดินเกิดการยุบตัว หรือหดตัว ส่งผลต่อการเกษตรกรรม การระบายน้ำและการวางโครงสร้างพื้นฐาน

โดยทั่วไปชั้นดินที่อยู่ใต้ชั้นดินพีทจะเป็นพวกดินเลนสีเทาปนน้ำเงิน (ดินชั้น C) ซึ่งเป็นตะกอนน้ำทะเล (marine sediment) ที่มีสารประกอบไพไรท์อยู่ประมาณ ๑ - ๖% และมีปริมาณคาร์บอน

น้อยมาก ดังนั้นเมื่อชั้นดินเลนเหล่านี้แห้งจะปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมาทำให้ดินและน้ำเป็นกรดจัดพร้อมกันนั้นจะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว ซึ่งเป็นสารประกอบจาโรไซต์ (jarosites) เกิดขึ้นให้เห็น

๒) ดินเปรี้ยว (acid sulfate soil)

● ลักษณะทางกายภาพ

ชั้นดินบนจะมีความหนาประมาณ ๑๕ - ๒๕ ซม. ซึ่งนับว่าหนากว่าดินบนที่ดอนโดยทั่วไป สีของดินบนจะค่อนข้างดำและมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง มีความร่วนซุยพอสมควร สำหรับเนื้อดินบนแตกต่างกันแล้วแต่ท้องที่ เช่น อาจจะมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง (silty clay loam) เป็นดินร่วนเหนียว (clay loam) หรือเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง (silt loam) เห็นได้ว่าดินชั้นบนเหล่านี้จะประกอบไปด้วยอนุภาคทรายแป้ง (silt) เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีอยู่ประมาณ ๔๗ - ๗๕% ชั้นดินบนนี้เรียกว่าชั้น A

ดินชั้นล่างตอนบนมักเป็นสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทาปนน้ำตาล และมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือน้ำตาลปนแดงปะปนตามรูรากพืช ดินมีโครงสร้างไม่ค่อยดี หรือค่อนข้างแน่นทึบ เนื้อดินส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วนเหนียว (clay loam) หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง (silty clay loam) ดินชั้นล่างตอนบน จะอยู่ในระดับความลึกประมาณ ๑๗ - ๖๐ ซม. โดยวัดจากผิวดิน ซึ่งดินชั้นล่างตอนบนนี้เรียกว่า Bg (ชั้นปีที่มิใช่เป็นเทา)

ดินชั้นล่างตอนกลางจะอยู่ถัดจากดินชั้นล่างตอนบน และจะพบในระดับความลึกไม่เกิน ๙๐ ซม. เนื้อดินส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง (silty clay loam) ถึงดินเหนียวปนทรายแป้ง (silty clay) ช่วงนี้จะมีจุดประสีน้ำตาลปะปนบ้างเล็กน้อย ดินมีโครงสร้างไม่ค่อยดี เช่นเดียวกับดินชั้นล่างตอนบน ตรวจพบซากพืชที่กำลังเน่าเปื่อยผุพังละลายตัวปะปนอยู่บ้าง

ดินชั้นล่างถัดลงไป จะเป็นช่วงต่อระหว่างดินชั้นล่างตอนกลางกับดินเลนสีเทาปนน้ำเงิน ซึ่งเรียกว่าชั้นซี (C-horizon) ชั้นนี้จะมีสีเทาปนน้ำตาลปะปนกับสีเทาปนน้ำเงิน จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว เกิดขึ้นเป็นแห่งยาวๆ ตามรูรากพืชเก่า ซึ่งจุดประนี้เป็นสารประกอบจาโรไซต์ (jarosite : $KFe_3(SO_4)_2(OH)_6$) ซึ่งเกิดจากการที่สารประกอบไพไรท์ (FeS_2) ในดินถูกเติมออกซิเจน (oxidizes) ชั้นดินนี้ส่วนใหญ่จะมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง (silty clay loam) ดินร่วนเหนียว (clay loam) หรือดินร่วน (loam) เป็นดินที่ไม่มีโครงสร้างค่อนข้างเป็นเลนและอาจพบซากเศษพืชปะปนอยู่บ้าง

ชั้นดินล่างสุด มีสีเทาปนน้ำเงิน มีลักษณะเป็นดินเลน ซึ่งแสดงว่ามีน้ำแช่ขังอยู่ตลอดเวลา อาจพบเศษซากพืชปะปนอยู่บ้าง เนื้อดินส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วน (loam) ดินร่วนปนดินเหนียว (clay loam) หรือดินร่วนปนทรายละเอียด (sandy loam) ชั้นดินนี้เมื่อขุดขึ้นมาตากแห้ง จะแข็งตัวขึ้นและมักพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว ซึ่งเป็นสารประกอบจาโรไซต์ และคราบเกลือเกิดขึ้น ดังนั้น จึงเป็นสิ่งยืนยันว่าชั้นนี้จะมีสารประกอบไพไรท์อยู่มาก และเป็นตะกอนที่เกิดขึ้นเนื่องจากเคยมีน้ำทะเลท่วมขังมานานแล้ว

● ลักษณะทางเคมี

จากผลวิเคราะห์ทางเคมี พบว่าเมื่อดินชื้นหรือเปียก ช่วงชั้นดินตอนบนส่วนใหญ่จะเป็นกรดจัด (ค่า pH ประมาณ ๔.๐-๔.๕) ส่วนดินชั้นล่างตอนกลางจะเป็นกรดจัดมาก (ค่า pH ประมาณ ๓.๑-๓.๙) สำหรับดินชั้นล่างสุดซึ่งเป็นเลนมีค่าเป็นกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (ค่า pH ประมาณ ๕.๔-๖.๔) ถ้าวัดเมื่อดินเปียก แต่เมื่อแห้ง pH จะลดลงเหลือประมาณ ๓.๐-๔.๐ การที่เป็นเช่นนี้เพราะสารประกอบไพไรท์ในดินดังกล่าวถูกเติมออกซิเจนปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา

ดินเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ในช่วงชั้นดินตอนบนแต่ตอนล่างมีปริมาณไม่ค่อยแน่นอน ถึงกระนั้นก็ตามจะมีค่าสูงกว่า ๓% สำหรับปริมาณอินทรีย์คาร์บอน (organic carbon) จึงมีอัตราส่วนระหว่างปริมาณอินทรีย์คาร์บอนและไนโตรเจนสูงมาก ซึ่งถือได้ว่าดินนี้มีไนโตรเจนไม่เพียงพอต่อ

การปลูกพืช ธาตุที่เป็นต่างในดิน (แคลเซียม แมกนีเซียม โพแทสเซียม และโซเดียม) นับว่ามีน้อยมากเมื่อเทียบกับความเป็นกรด ดังนั้นโอกาสที่ดินจะปลดปล่อยธาตุที่เป็นต่างออกมาสะเทินกรดที่เกิดขึ้นมีน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย

สำหรับความอุดมสมบูรณ์ของดินเหล่านี้ ถ้าพิจารณาจากผลค่าเฉลี่ยของผลวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่ดินเหล่านี้มีปัญหาเรื่องความเป็นกรดจัด ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณแร่ธาตุอาหารอื่นมากพอ แต่ความเป็นกรดจะทำให้ธาตุอาหารเหล่านั้นไม่เป็นประโยชน์ต่อพืช และในขณะเดียวกันจุลธาตุอาหารที่มีประจุบวกอาจละลายออกมามากจนถึงระดับที่เป็นพิษต่อพืชได้ ทำให้พืชที่ปลูกไม่เจริญเติบโตด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าดินเหล่านี้มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ถ้านำดินนี้มาวิเคราะห์หาปริมาณธาตุไพไรต์ (pyrite : FeS₂) พบว่าดินช่วงตอนบน หรือชั้นดินในระดับตื้นกว่า ๗๐ ซม. จะมีสารประกอบไพไรต์น้อยมาก (๐.๒%) ส่วนดินในระดับลึกลงไป โดยเฉพาะต่อระหว่างดินชั้น B กับ ดินชั้น C ที่เป็นดินเลน หรือชั้นที่เป็นเลนทั้งหมด จะมีปริมาณสารประกอบไพไรต์สูงมาก ค่าที่วัดได้จะอยู่ระหว่าง ๑-๖% ซึ่งถือว่าเป็นปริมาณมากพอที่จะเห็นความเป็นกรดของดินได้โดยง่าย หากสารประกอบไพไรต์ถูกออกซิไดส์ หรือดินถูกทำให้แห้ง

๑.๒.๓ การกำหนดเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุ

การกำหนดเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาสได้จัดทำขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยคณะกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ซึ่งต่อมาเขตการใช้ที่ดินดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา อนุรักษ์ และสงวนพื้นที่พรุได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ แต่เนื่องจากเขตการใช้ที่ดินต่างๆ ดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินอย่างต่อเนื่องมาตลอด สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีพระราชดำริให้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุให้สอดคล้องกับความเป็นจริง จึงมีการจัดทำเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุขึ้นในปี ๒๕๕๕ ซึ่งยังคงแบ่งเป็น ๓ เขต ได้แก่ เขตสงวน เขตอนุรักษ์ และเขตพัฒนา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) **เขตสงวน** เป็นบริเวณป่าพรุที่ยังมีสภาพสมบูรณ์ หรือถูกรบกวนน้อยที่สุด เขตนี้จะสงวนไว้อย่างเข้มงวด เพื่อรักษาป่าที่มีอยู่เอาไว้ เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศในพื้นที่พรุให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เขตนี้มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๕,๖๒๕ ไร่ พื้นที่ที่พบเป็นผืนใหญ่ที่ติดต่อกัน ได้แก่ บริเวณตอนกลางและตอนใต้ของพรุโต๊ะแดง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาดี และอำเภอสุไหงโก-ลก เขตพื้นที่นี้ในปัจจุบันได้รับการประกาศให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยปกติบริเวณนี้จะมีน้ำแช่ขังอยู่ตลอด และคาดว่าในช่วงน้ำท่วมสูงสุดคงมีระดับน้ำสูงจากผิวดินไม่เกิน ๒ เมตร สภาพพื้นผิวในบริเวณนี้จะไม่ราบเรียบระหว่างต้นไม้จะมีลักษณะเป็นแอ่ง และโคนต้นไม้ซึ่งมีรากค้ำยันหรือเป็นพูพอนจะมีลักษณะเป็นโคกคล้ายๆ จอมปลวก ดังนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นฤดูแล้งจัดบริเวณแอ่งระหว่างต้นไม้ก็จะมีน้ำแช่ขังตลอด พื้นที่บริเวณนี้จะมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางไม่เกิน ๘ เมตร

๒) **เขตอนุรักษ์** เป็นเขตที่จัดไว้เป็นที่อนุรักษ์เป็นเขตที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นป่าดั้งเดิมถูกทำลายลงไปมากแล้ว และยังไม่มีการพัฒนาเข้าไปดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การทำลายป่าพรุดังกล่าว อาจเกิดมาจากการหักล้างถางพงของราษฎรดังกล่าว หรืออาจถูกไฟไหม้ ทำให้ความเสียหายในช่วงปีที่มีอากาศแล้งจัด และเมื่อหน้าดินแห้ง เขตนี้มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙,๓๕๐ ไร่ ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณด้านทิศตะวันตกของพรุบาเจาะ บริเวณตอนเหนือของโครงการปิเหล็ง และขอบๆ โดยรอบของพื้นที่พรุโต๊ะแดง

๓) **เขตพัฒนา** เขตพัฒนาเป็นเขตที่บริเวณพรุได้รับการชักน้ำ หรือระบายน้ำออกไปข้างแล้วและพืชพรรณดั้งเดิมตามธรรมชาติ ถูกหักล้างถางพงจนหมดสิ้น เพื่อใช้เป็นที่ทำกิน อีกทั้งมีโครงการพัฒนาต่างๆ เข้าไปดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เขตนี้มีพื้นที่ประมาณ ๖๓,๑๓๐ ไร่

๑.๒.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่พรุ

การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่พรุ มีความสอดคล้องกับการแบ่งเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุ ดังนี้

๑) สภาพการใช้ที่ดินในเขตพัฒนาบริเวณพรุโต๊ะแดง และบริเวณพรุใกล้เคียง สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น ๘ ประเภท ได้แก่

๑.๑) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๙๕๔ ไร่ บริเวณสหกรณ์นิคมปิเหล็ง ลักษณะดินเป็นดินเปรี้ยวจัดมี เกษตรกรจึงทำการขุดยกร่องเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน บางบริเวณปลูกในพื้นที่ที่เป็นดินอินทรีย์ เช่น พื้นที่บริเวณพรุกาบแดง พรุสะปอม และบางส่วนของพรุปีเหล็ง ซึ่งอยู่ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๑.๒) พื้นที่ปาล์มน้ำมันทิ้งร้าง มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๑๐๔ ไร่ บริเวณพรุปีเหล็ง ทางด้านเหนืออยู่ในเขตสหกรณ์นิคมปิเหล็ง ดินที่ใช้ปลูกปาล์มน้ำมันบริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวที่เป็นดินเปรี้ยวจัด

๑.๓) พื้นที่ยางพารา มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๑๐ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวที่เป็นดินเปรี้ยวจัด การปลูกจะปลูกบนสันร่องที่ยกขึ้นเหมือนแปลงปาล์มน้ำมันที่ปลูกในพื้นที่พรุ

๑.๔) พื้นที่พรุทิ้งร้าง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙,๗๑๕ ไร่ พื้นที่นี้มีทั้งบริเวณที่ดินเป็นดินอินทรีย์และดินเหนียวที่เป็นดินเปรี้ยวจัด เป็นพื้นที่ที่เคยถูกบุกเบิกมาแล้วเพื่อใช้ในการทำนา เมื่อทำนาไม่ได้ผลจะปล่อยทิ้งร้าง ในปัจจุบันกำลังแปรสภาพเป็นป่าเสม็ด มีต้นโคลงเคลง หญ้าพรุ กก และผักกูดโยงขึ้นเป็นไม้พื้นล่าง

๑.๕) พื้นที่ยางพาราและปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ ๘,๖๖๘ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ประกอบด้วยแปลงยางพาราและแปลงปาล์มน้ำมันปะปนกัน ไม่สามารถแยกได้ในระดับแผนที่มาตราส่วน ๑:๒๕,๐๐๐

๑.๖) พื้นที่ยกร่องปลูกพืชและที่อยู่อาศัย มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๕๐๙ ไร่ อยู่ในเขตโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ซึ่งเป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง ฯ มีระบบน้ำชลประทานจากโครงการชลประทานมูโนะ พืชที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นไม้ผลผสมผสาน เช่น มะพร้าว มะนาว มะละกอ กัลย และผักหลากหลายชนิดที่ปลูกบนพื้นที่ยกร่อง

๑.๗) พื้นที่นา มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๕๐๐ ไร่ ได้แก่ พื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน ซึ่งเป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ บางปีประสบปัญหาเรื่องน้ำท่วมทำความเสียหายให้แก่ข้าวที่ปลูก น้ำที่ไหลมาท่วมเป็นน้ำที่ระบายออกมาจากพื้นที่พรุโต๊ะแดง ซึ่งมีมากในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม

๑.๘) พื้นที่นาและพื้นที่ยกร่องปลูกพืช มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๔๗๐ ไร่ ได้แก่ พื้นที่บริเวณโครงการหมู่บ้านยูโยและบริเวณใกล้เคียง เป็นพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่มีการขุดยกร่องเพื่อใช้ปลูกไม้ผล พืชผัก และพืชล้มลุก

๒) สภาพการใช้ที่ดินในเขตอนุรักษ์ ส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ดซึ่งมีหญ้าพรุ เฟิร์นและกระจูดเป็นไม้พื้นล่าง ไม้เสม็ดจะขึ้นในลักษณะกระจัดกระจายไปทั่วครอบคลุมพื้นที่ไม่เกิน ๔๐ เปอร์เซ็นต์ นอกนั้น จะพบต้นโคลงเคลง และต้นลำเท็งขึ้นกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป

๓) สภาพการใช้พื้นที่ในเขตสงวน (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า) มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๒๕,๖๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๕๙.๘๙ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่พรุโต๊ะแดง สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑) เขตที่มีสภาพเป็นป่าพรุสมบูรณ์ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๘,๖๐๐ ไร่ หรือประมาณ ๒๓.๑๗ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่พรุโต๊ะแดง พืชพรรณธรรมชาติเป็นพวกป่าพรุ (Swamp forest) ซึ่งมีพันธุ์ไม้มากกว่าร้อยชนิดขึ้นเบียดเสียดกันค่อนข้างหนาแน่น มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ปาล์ม หวาย เฟิร์น และหญ้าต่างๆ เนื่องจากลักษณะดินชั้นล่างเป็นพวกดินอินทรีย์ ซึ่งมีความสามารถในการรองรับได้น้อย ต้นไม้ที่ขึ้นจะมีลักษณะพิเศษคือ ที่โคนต้นจะมีลักษณะเป็นพูพอน และมีรากค้ำยันคล้ายๆ กับไม้ป่าชายเลน เพื่อพยุงต้นเอาไว้ไม่ให้ล้มง่าย

๓.๒) บริเวณที่เป็นป่าเสม็ด หญ้าพรุ และกกต่างๆ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๗๗,๐๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๓๖.๗๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่พรุโต๊ะแดง ส่วนใหญ่อยู่บริเวณขอบชายป่า สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นเดียวกับเขตอนุรักษ์

ส่วนที่ ๒

ความสอดคล้องกับแผนระดับชาติ

ความสอดคล้องกับแผนระดับชาติ ความสอดคล้องกับแผนระดับชาติ (๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐) และนโยบายรัฐบาล ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (หลัก)

(๑) เป้าหมาย

(๑.๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

(๑.๒) ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

(๑.๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

(๑.๔) ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๒.๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๒.๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

(๒.๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(๒.๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๒.๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๒.๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)

(๑) เป้าหมาย

(๑.๑) สร้างความเป็นธรรม และความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(๑.๒) กระจายศูนย์ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ

(๑.๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การเพิ่มตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๒.๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(๒.๑.๓) กระจายการถือครองที่ดินและเข้าถึงทรัพยากร

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑) ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน (หลัก)

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ สภาพแวดล้อมของประเทศไทย มีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
แผนย่อยที่ ๑ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- แนวทางการพัฒนา

แนวทางการที่ ๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง

แนวทางการที่ ๒ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

(๑.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

- เป้าหมายที่ ๒ พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการกระทรวงฯ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ในแผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียวโดยกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในแผนปฏิบัติการกระทรวงฯ เรื่องที่ ๑ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (ด้านทรัพยากรทางบก/ด้านทรัพยากรธรณี/ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ) ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า (จำแนกตามเป้าหมายการอนุรักษ์ การฟื้นฟูและส่งเสริม และการใช้ประโยชน์) ด้านทรัพยากรธรณี (จำแนกตามเป้าหมายการใช้ประโยชน์) และด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (จำแนกตามเป้าหมายการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์)

๒) ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (รอง)

(๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
- เป้าหมายที่ ๓ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพ

ให้มีระบบนิเวศที่ดี

(๒.๒) แผนย่อยที่ ๑ การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ

ของประเทศ

- แนวทางการพัฒนา
แนวทางการที่ ๑ จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท
แนวทางการที่ ๒ จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม
แนวทางการที่ ๓ จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤต
แนวทางการที่ ๔ จัดการบริหารน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล

๓) ประเด็นที่ ๑ ด้านความมั่นคง

(๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ
- เป้าหมายที่ ๒ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น

๔) ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก

(๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้ต่ำเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง

(๔.๒) แผนย่อยที่ ๑ การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

- แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย

เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

- เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมาย ๑ ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

๕) ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

(๕.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

• เป้าหมายที่ ๒ มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในของประเทศเพิ่มขึ้น

(๕.๒) แผนย่อยที่ ๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

- แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำ และทางทะเล

- เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมายที่ ๑ การประยุกต์ใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

๒.๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบก

(๑) เป้าหมายเรื่องทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

(๑.๑) ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับกับคุณสมบัติของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์

(๑.๒) สามารถหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างยั่งยืน

(๑.๓) มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อเป็น

ฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

(๑.๔) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าและสัตว์ป่าไม่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ

(๒) เป้าหมายเรื่องทรัพยากรดิน

(๒.๑) ประเทศไทยมีแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒.๒) ที่ดินการเกษตรมีความสมบูรณ์และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๒.๓) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ ทรัพยากรน้ำ

๒.๑) สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และพัฒนา ลดภัยพิบัติ เกิดความมั่นคงและยั่งยืน ด้านทรัพยากรน้ำ

๒.๒) เร่งรัดกลไกการพัฒนาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการเก็บกักน้ำต้นทุนรวมทั้งระบบการกระจายน้ำ

๒.๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำ

๒.๔) ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

๓) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ ความหลากหลายทางชีวภาพ

๓.๑) ระบบการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๓.๒) ระบบการวิจัยและนวัตกรรมด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศมีทิศทางที่ชัดเจน ในการสร้างสมดุลในการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้ Thailand ๔.๐ และยกระดับการวิจัยและพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน

๓.๓) ความหลากหลายทางชีวภาพสามารถยกระดับเป็นจุดแข็งของประเทศที่สามารถใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม สอดคล้องกับการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๔) การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์ใช้ประโยชน์และได้รับผลประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างเสริมความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ

๔) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ สิ่งแวดล้อม

๔.๑) ระบบบริหารจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดมีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับประชาชน

๔.๒) การผลิตและการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การเจริญเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๔.๓) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการจัดการมลพิษทำให้เกิดความไว้วางใจและความสำเร็จในการลดมลพิษ

๕) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ ๖ ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๑) มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม

๕.๒) ลดและป้องกันความขัดแย้งระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนา กับผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และการคุ้มครองสิทธิ

๕.๓) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน

๕.๔) การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Meaningful Participation) ของประชาชน องค์กร ชุมชน องค์กรภาคประชาสังคม ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑) วัตถุประสงค์ที่ ๑.๔ เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

๒) เป้าหมายรวมที่ ๒.๔ ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ ๑ รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าหมายที่ ๒ สร้างความมั่นคงด้านน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๓ สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่สมดุลพิชและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ

๓.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๑.๑) อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้เพื่อสร้างสมดุลธรรมชาติ

(๑.๒) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

(๑.๓) พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคงสมดุลและยั่งยืน

(๒.๑) เร่งรัดการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒.๒) เร่งรัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำอย่างบูรณาการทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ

(๒.๓) ผลักดันกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) มาใช้เป็นเครื่องมือนำเสนอทางเลือกในการตัดสินใจระดับนโยบายแผน และแผนงานที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มแม่น้ำ

(๒.๔) เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำต้นทุนและระบบกระจายน้ำให้ดีขึ้น

(๒.๕) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและการจัดสรรน้ำต่อหน่วยในภาคการผลิตให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้สูงขึ้น

(๓) แก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤตและลุ่มน้ำสำคัญอย่างครบวงจร โดยลดการเกิดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

(๓.๒) แก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควันไฟป่าในเขตภาคเหนือและภาคใต้

(๓.๓) ปรับปรุงกฎหมายและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองเพื่อรองรับการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔.๑) ส่งเสริมการผลิตและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔.๒) สนับสนุนการผลิตภาคการเกษตรไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน

(๔.๓) ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ

(๔.๔) สร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปสู่การบริโภคที่ยั่งยืน

(๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๖) บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

- (๖.๑) บูรณาการการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเข้าสู่กระบวนการวางแผน
- (๖.๒) เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ
- (๖.๓) พัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน
- (๖.๔) พัฒนาระบบการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย
- (๖.๕) ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ

(๗) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๗.๑) ปรับปรุงกลไกและกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพทุกขั้นตอน

(๗.๒) ผลักดันการนำแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

- (๗.๓) สร้างจิตสำนึกความตระหนัก และปรับปรุงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
- (๗.๔) ทบทวนแก้ไขกฎหมาย
- (๗.๕) ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนและชุมชนเพื่อสร้างพลังร่วม

๒.๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๑) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายที่ ๑๑ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคงความยั่งยืนและมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์

๒) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

แผนที่ ๑๙ การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองรับนโยบายที่ ๑๑ : รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๑) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒.๒.๒) ตัวชี้วัด

(๑) ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุล

(๒) ระดับความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและสามารถป้องกันหรือลดผลกระทบต่อชุมชนจากการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานระดับสากลและพันธกรณีของไทย

๒.๒.๓) กลยุทธ์

(๑) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยกำหนดพื้นที่การอนุรักษ์ที่ชัดเจน

(๒) เสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกและตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมั่นคงและยั่งยืนตามแนวทางพระราชรัฐ

(๓) เสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการปกป้องสิทธิชุมชน และแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ นโยบายการคลัง และการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงพัฒนากระบวนการ ยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพกลไกตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากภายนอกประเทศ โดยเฉพาะปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ การลักลอบนำเข้าวัตถุมีพิษ สารเคมีอันตรายและกากของเสียต่างๆ จากโรงงานอุตสาหกรรมของต่างชาติที่เข้ามาตั้งในอาณาเขตของ ประเทศไทยและปล่อยของเสียกระทบสิ่งแวดล้อม

(๕) ส่งเสริมการผลิตการบริโภคการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบเพื่อให้มีการรักษาคุ้มครองและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมสามารถเจริญเติบโตควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม

(๖) ส่งเสริมการรวมตัวในระดับภูมิภาคอาเซียนเพื่อเป็นภาคีด้านการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันอย่างใกล้ชิด รวมทั้งส่งเสริมการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ข้ามพรมแดนเช่นหมอกควันจากไฟป่าและขยะทะเล เป็นต้น

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๑) เป้าหมายในภาพรวมของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี

(๑) ประชาชนทั้งในเมืองและชนบท มีน้ำอุปโภคและน้ำดื่มเพียงพอได้มาตรฐานสากล ในราคาที่เหมาะสม มีการประหยัดน้ำทุกภาคส่วนทั้งภาคอุตสาหกรรมและครัวเรือน รวมทั้งมีความสามารถในการบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน และท้องถิ่น

(๒) สามารถจัดหาน้ำเพื่อการผลิต (เกษตร อุตสาหกรรม) ได้อย่างสมดุลระหว่าง ศักยภาพกับความต้องการ มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด ผลผลิตสูงขึ้น รวมทั้ง สามารถจัดหา น้ำบรรเทาผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนให้เพียงพอต่อการดำรงชีพและการทำการเกษตร ในฤดูฝน

(๓) มีระบบป้องกันน้ำท่วมและอุทกภัยที่มีประสิทธิภาพ ทั้งโครงสร้างและการบริหารจัดการ มีผังการระบายน้ำทุกระดับ การบริหารพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ

(๔) การฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานชุมชน ขนาดใหญ่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม มีการจัดการโดยการป้องกันและลดน้ำเสียที่ต้นทาง

(๕) ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู สามารถชะลอการไหลบ่าของน้ำ มีการใช้ประโยชน์ จากลุ่มน้ำตามผังที่กำหนด มีการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชัน

(๖) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีธรรมาภิบาล ทันสมัย มีกฎหมาย ระเบียบ เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ มีโครงสร้างองค์กรเหมาะสมในการบริหารจัดการน้ำทุกระดับ สามารถบริหารจัดการ ตามแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ ระบบ และกลไกการจัดสรรน้ำ รวมทั้งมีระบบฐานข้อมูล ทรัพยากรมนุษย์ และงานวิจัยเพียงพอในการตัดสินใจและบริหารจัดการ

๒) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๖ ด้าน ดังนี้

๒.๑) ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

๒.๑.๑) เป้าประสงค์ : จัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชนครบทุกหมู่บ้าน หรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมืองแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน ในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำ โดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

๒.๑.๑) กลยุทธ์

(๑) พัฒนา ขยายเขต และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้านโดยจัดหาแหล่งน้ำ และก่อสร้างระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ และปรับปรุงระบบประปาเดิมที่ชำรุด เพื่อให้ใช้งานได้

(๒) พัฒนาระบบประปาเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ โดยการขยายเขตระบบประปา เพิ่มเขตจ่ายน้ำสำหรับเมืองหลัก พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน และลดการสูญเสียในระบบท่อส่งจ่ายน้ำประปา

(๓) พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม โดยกำหนดมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้านการจำแนกระบบประปา แล้วดำเนินการปรับปรุงให้ได้มาตรฐานครบทุกหมู่บ้าน รวมทั้งพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน และชุมชน

(๔) การประหยัดน้ำทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมการลดการใช้น้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

๒.๒) ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

๒.๒.๑) เป้าประสงค์ : พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนเพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยง/ความเสียหายลง ร้อยละ ๕๐ รวมถึงการเพิ่มผลิตภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ โดยดำเนินการร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อยกระดับผลิตภาพด้านน้ำทั้งระบบ

๒.๒.๑) กลยุทธ์

(๑) การจัดการด้านความต้องการ โดยลดการใช้น้ำภาคการเกษตร นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่ชลประทาน รวมถึงการลดใช้น้ำ

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเดิมโดยปรับปรุงประสิทธิภาพแหล่งน้ำระบบส่งน้ำ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำเดิม

(๓) การจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ โดยการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ การจัดระบบการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สระน้ำในไร่นาและพัฒนาบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร

(๔) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ ด้วยการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ พัฒนาระบบชลประทานการเพิ่มปริมาณน้ำที่จัดการได้ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๕) พัฒนาระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำ ลดความขัดแย้งการใช้น้ำภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม โดยพัฒนาโครงข่ายน้ำภายในประเทศ และการผันน้ำระหว่างประเทศ

(๖) การเพิ่มผลิตภาพมูลค่าภาคการผลิต โดยการส่งเสริมด้านการเกษตร พันธุ์พืช และการปลูกพืช ให้มีผลิตภาพสูงมากขึ้น ในพื้นที่ต้นแบบและขยายผลการดำเนินการไปสู่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนา

แหล่งน้ำและระบบส่งน้ำแล้วต่อไป โดยดำเนินการร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อยกระดับผลิตภาพด้านน้ำทั้งระบบ

(๓) การเพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวง ให้อ่างเก็บน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม

๒.๓) ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

๒.๓.๑) เป้าประสงค์ : เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ในระดับลุ่มน้ำ และพื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐

๒.๓.๒) กลยุทธ์

(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ

(๒) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง โดยการจัดระบบป้องกันชุมชนเมือง การจัดทำผังน้ำ ผังการระบายน้ำในระดับลุ่มน้ำ จังหวัด เมือง

(๓) การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ โดยการพัฒนาแก้มลิง พื้นที่ลุ่มต่ำ รับน้ำนอง การพัฒนาอาคารบังค้ำน้ำ และสถานีสูบน้ำ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เฉพาะจุด

(๔) การบรรเทาอุทกภัยเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ระดับลุ่มน้ำ/พื้นที่วิกฤติโดยจัดทำ แผนและดำเนินการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่วิกฤติโดยจัดทำแผนและดำเนินการตามลำดับความสำคัญ

(๕) การสนับสนุนปรับตัวและเผชิญเหตุ

๒.๔) ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

๒.๔.๑) เป้าประสงค์ : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวม ของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทางการควบคุมปริมาณการไหลของน้ำ เพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในทุกมิติเพื่อการอนุรักษ์ พื้นที่และใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ

๒.๔.๒) กลยุทธ์

(๑) การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง โดยลดปริมาณและความสกปรก ของน้ำเสียชุมชน แหล่งกำเนิด

(๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน และการนำน้ำที่บำบัดแล้ว กลับมาใช้ใหม่ในภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการและที่อยู่อาศัย

(๓) การรักษาสมดุลของระบบนิเวศ โดยการจัดทำแผนการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำหลัก

(๔) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจ รู้คุณค่าและความสำคัญในการจัดการคุณภาพน้ำก่อนระบายออกสู่แม่น้ำ ลำคลองการกำจัดวัชพืชและขยะมูลฝอยในแหล่งน้ำ การสำรวจรังวัด พิสูจน์ และสอบแนวพร้อมทั้งการขึ้นทะเบียน การป้องกันแก้ไขปัญหาการรุกล้ำแนวเขต การอนุรักษ์พื้นที่และพัฒนา รวมถึงการจัดทำข้อกำหนดในการออกแบบ ทั้งเชิงภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

๒.๕) ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน

๒.๕.๑) เป้าประสงค์ : อนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมการป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน

๒.๕.๒) กลยุทธ์

(๑) การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

(๒) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการปลูกหญ้าแฝก

๒.๖) ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ

๒.๖.๑) เป้าประสงค์ : จัดตั้งองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติคณะกรรมการลุ่มน้ำ ฯลฯ) ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาและการหาแหล่งเงินทุน พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (คลังน้ำชาติ) สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชนการบริหารจัดการชลประทาน การศึกษาวิจัย เตรียมความพร้อม ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำพัฒนางานวิจัยนวัตกรรม และเทคโนโลยีสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการบริการและการผลิต รวมถึงพัฒนารูปแบบเพื่อยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่และลุ่มน้ำ (เชื่อมโยงการตลาดพลังงาน การผลิต และของเสีย)

๒.๖.๒) กลยุทธ์

(๑) การจัดทำ ปรับปรุง กฎหมาย และองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้แก่การจัดทำ ปรับปรุง ทบทวน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ด้านทรัพยากรน้ำ การส่งเสริมพัฒนาองค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในระดับชาติ/ระดับลุ่มน้ำ/ระดับชุมชนและพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ

(๒) การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนแม่บทระดับลุ่มน้ำและแผนปฏิบัติการ รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารน้ำในสภาวะวิกฤติทุกลุ่มน้ำ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

(๓) การติดตามและประเมินผล ทั้งแผนงานภายใต้แผนแม่บทและการดำเนินงานของหน่วยงานและประเมินผลกระทบระดับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๔) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ โดยพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำบาดาล และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำการจัดการอุทกภัยและการพัฒนาระบบติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำและน้ำบาดาล เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ฝนระยะสั้น การพยากรณ์น้ำหลากที่ลาดเชิงเขา (ลุ่มน้ำสาขา/ย่อย) ข้อมูลแหล่งน้ำธรรมชาติศักยภาพน้ำบาดาลในชั้นรายละเอียดข้อมูลคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ

(๕) การศึกษาวิจัยและพัฒนากิจการทรัพยากรน้ำ โดยศึกษา วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลให้สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาวิจัยการประหยัดน้ำในทุกกิจกรรมการใช้น้ำการลดการใช้น้ำนำน้ำกลับมาใช้ใหม่และการใช้น้ำซ้ำในภาคอุตสาหกรรม การศึกษาการใช้น้ำและมูลค่าน้ำภาคการผลิตต่างๆ

(๖) การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม โดยเสริมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ นโยบายแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และบูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่งเสริมการจัดการน้ำชุมชน และการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ ในประเทศและระหว่างประเทศ

๒.๓.๒ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐
ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) เป้าหมายรวม ๓ เป้าหมาย ได้แก่

(๑) ประเทศไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสามารถส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน และประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

(๒) หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีขีดความสามารถและร่วมมือกันในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

(๓) ประเทศไทยมีบทบาทร่วมสร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับประชาคมโลก

๒) นโยบายหลัก (๔ นโยบายหลัก ๑๒ นโยบายย่อย ๓๘ ตัวชี้วัด ๑๖๖ แผนนโยบาย)

(๑) นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม

และยั่งยืน

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ มีทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่อุดมสมบูรณ์และคงความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร น้ำ และพลังงาน ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน โดยสงวนและอนุรักษ์พื้นที่ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงไว้เพื่อให้มีระบบนิเวศที่สมดุลต่อไป รวมถึงจัดให้มีระบบการเข้าถึง แบ่งปันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม โดยจำกัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เกินอัตราการฟื้นฟูของทรัพยากรเพื่อความยั่งยืน

๑.๑ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นธรรม ซึ่งมีประเด็นหลักตามรายสาขา คือ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ ทรัพยากรดินและที่ดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๑.๒ จัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร น้ำ และพลังงาน มี ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ การจัดให้มีอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างเพียงพอ การเข้าถึงอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน และการสร้างเสถียรภาพทางอาหาร น้ำ และพลังงาน

(๒) นโยบายที่ ๒ สร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัยต่อสุขภาพบนฐานการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งมุ่งเน้นการสร้างระบบการผลิตและบริโภคที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดของเสียและมลพิษน้อยที่สุด

๒.๑ สร้างระบบเศรษฐกิจสังคมที่เกื้อกูลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มี ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ การจัดการวัสดุและขยะ การจัดการคุณภาพน้ำ การจัดการคุณภาพอากาศ และการจัดการความเสี่ยงจากสารเคมี

๒.๒ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามลักษณะพื้นที่ มี ๔ ประเด็นหลักได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง การจัดการสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวการจัดการสิ่งแวดล้อมพื้นที่อุตสาหกรรม และการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

๒.๓ สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมการพัฒนาแบบคาร์บอนต่ำ มี ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ การปรับตัวเพื่อสร้างความพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยธรรมชาติ และการลดก๊าซเรือนกระจกและการส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ

(๓) นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ มีเครื่องมือและกลไกที่เพิ่มสมรรถนะให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพเป็นเชิงรุก และสนับสนุนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้มีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๑ พัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการคุ้มครองสิทธิ ทางด้านสิ่งแวดล้อม และกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่จะนำมาใช้ส่งเสริมหรือป้องกันกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมถึงการอำนวยความสะดวกให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างแรงจูงใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพื่อการประเมินความคุ้มค่าในระดับนโยบายและยุทธศาสตร์

๓.๓ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด ด้วยการจัดวางและออกแบบระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานข้อมูลเดียว มีระบบเชื่อมโยงข้อมูลจากระดับตำบลไปจนถึงระดับประเทศ รวมทั้งข้อมูลของภาคเอกชน ตลอดจนทำให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวกและง่าย

๓.๔ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยการสร้างรูปแบบและแนวทางให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ให้เกิดการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๔) นโยบายที่ ๔ สร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการร่วมดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในลักษณะความเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันโดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้เรียนรู้ และมีภาระรับผิดชอบร่วมกันกับภาครัฐในการใช้ประโยชน์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมถึงพัฒนาขีดความสามารถในการร่วมมือกับต่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๑ พัฒนาองค์ความรู้และกิจกรรมเพื่อสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างพื้นฐานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสู่ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทั้งการสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพแวดล้อมภายนอกต่างๆที่ส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมให้กับทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ ด้วยการเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เพิ่มขีดความสามารถการพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศเชิงรุก ด้วยการเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อม พัฒนาฐานข้อมูลกลางที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ และสนับสนุนการวิจัยเพื่อเตรียมรับมือและเพิ่มศักยภาพด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในเชิงรุก

๒.๓.๓ นโยบายรัฐบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๑) นโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑) ด้านที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๑.๑.๑) ปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศเพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าชายเลนและป่าชุมชน รวมทั้งเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง หดุดับการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างจริงจัง รวมถึงเร่งฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม แก้ไขกฎหมายป่าไม้ที่ซ้ำซ้อน เร่งคืนพื้นที่ป่าโดยการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าและสามารถทำกินได้อย่างเหมาะสม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติส่งเสริมบทบาทของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) พร้อมทั้งรณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กับเยาวชนภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

๑.๑.๒) ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้างและมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจนจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๑.๑.๓) ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปีของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วนจัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เหมาะสมได้มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟื้นฟูอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติแอ่งน้ำบาดาลการระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากลดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำ ที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำ ในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๑.๑.๔) สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างเหมาะสมเป็นธรรม และคำนึงถึงคุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนโดยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาคประชาชน จัดทำเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนพื้นฐานศักยภาพแร่และมีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ อย่างเหมาะสม ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยบริหารจัดการเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัดโดยใช้แผนที่การจำแนกเขตทางทะเลและชายฝั่ง (onemarinechart) บริหารจัดการทรัพยากรแร่และแหล่งพลังงานในทะเล รวมทั้งมลพิษและขยะในทะเลให้มีประสิทธิภาพ จัดทำผังชายฝั่งและผังทะเลที่ชัดเจน และกำหนดพื้นที่การพัฒนาในรูปแบบต่างๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสอดคล้องกับภูมิศาสตร์และทรัพยากรในพื้นที่ รักษาแนวปะการังที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว รักษาป่าชายเลนและแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์หายาก

๑.๑.๕) แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดภัยขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูกปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๑.๑.๖) พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโดยการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม อาทิการจัดการขยะหรือของเสียเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการผลิตหรือบริโภคที่หลากหลายและทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๑.๑.๗) พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒) นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

(๑) เรื่องที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน “...จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม...”

(๒) เรื่องที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัยการให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุด และทันท่วงทีรวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๔ แผนพัฒนาจังหวัด

๒.๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์

๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

๒) เป้าประสงค์

๒.๑) ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น

๒.๒) ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติจากอุทกภัย ไฟป่า การกัดเซาะชายฝั่ง ดินถล่มในจังหวัดลดลง

๒.๓) ประชาชนมีการใช้พลังงานทดแทนและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๓) กลยุทธ์

๓.๑) เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติ และความหลากหลายของระบบนิเวศน์ป่าเขาชายฝั่ง และทะเล

๓.๒) สร้างระบบการจัดการปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกัดเซาะชายฝั่งและตลิ่ง และภัยพิบัติ แบบมีส่วนร่วม และวิทยาการที่ทันสมัย

๔) แนวทางการพัฒนา

๔.๑) เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนแนวเขตที่ดินของรัฐโดยใช้หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map) ให้แล้วเสร็จเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๔.๒) สนับสนุนและส่งเสริมการปลูกและฟื้นฟูป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ปลูกฟื้นฟูป่าในพื้นที่ว่างของรัฐตามแนวกันชนและการเชื่อมต่อผืนป่า รวมทั้งการฟื้นฟูอนุรักษ์ดินและน้ำ

๔.๓) ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน และป่าครัวเรือน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูและดูแลผืนป่า

๔.๔) เฝ้าระวัง เพื่อลดการทำลาย การบุกรุกและก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งทะเล ป่าเขา และชายฝั่ง พร้อมสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนท้องถิ่น

๔.๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและป้องกันไฟป่าพรุทั้งระบบ และบูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

๔.๖) เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ สนับสนุนการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติในระดับพื้นที่ส่งเสริมแนวทางการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลางชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างความฉลาดรู้แก่ประชาชนในการปรับตัวเองให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก และภัยธรรมชาติของพื้นที่ พร้อมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

๔.๗) จัดให้มีแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนและแหล่งชะลอน้ำที่เพียงพอโดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและฝายชะลอน้ำ เพิ่มขีดความสามารถในการเก็บกักน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ และการผันน้ำและการพัฒนาลังข้อมูล ตลอดจนการปรับปรุงองค์กรและกฎหมายของท้องถิ่นให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้าง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำในกลุ่มน้ำหลักและลำคลองสาขาย่อย

๔.๘) พัฒนาประชาชนให้เป็นเครือข่ายเพื่อการจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะพื้นที่สำคัญทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ป่าฮาลาบาลา ป่าพรุโต๊ะแดง ป่าพรุบาเจาะ เพื่อให้ประชาชนเป็นรั้วป้องกันธรรมชาติของจังหวัด

ส่วนที่ ๓

โครงการสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงและการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และเป็นป่าพรุที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีเนื้อที่มากที่สุดในบรรดาพรุที่ยังเหลืออยู่ในประเทศไทย

เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำรินี้มีความชัดเจน รวมทั้ง สามารถกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้เกิดเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามหลักวิชาการและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน จึงเห็นควรมีการระดมข้อคิดเห็น ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งนำเสนอประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำข้อมูลและข้อคิดเห็นดังกล่าว มารวบรวมประมวลและวิเคราะห์ เพื่อนำไปผนวกรวมกับข้อมูลเชิงวิชาการในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ที่ถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำไปสู่ การจัดทำแผนงานเชิงบูรณาการในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อดำเนินการทบทวนพระราชดำริและผลการดำเนินงานสนองพระราชดำรินในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้ถูกต้องและครบถ้วน

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและราษฎรในการร่วมวางแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจน และการป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมทั้งแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

๒.๓ เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่ถูกต้องและสอดคล้องตามหลักวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางต้นแบบที่ดีอันเป็นแนวทางมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงให้ยั่งยืน

๓. แนวทางดำเนินงาน

รูปแบบการจัดโครงการสัมมนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง เป็นการจัดสัมมนาจำนวน ๓ กิจกรรม พร้อมแบ่งหน่วยงานรับผิดชอบกิจกรรม ประกอบด้วย

กิจกรรม	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ - ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมอิมพีเรียลนราธิวาส - ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร และโรงแรมเก็นดิง	สำนักงาน กปร.
๒. การสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมอิมพีเรียล	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๓. การสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมโสภณพิสัย โรงแรมตันหยง	สำนักงานจังหวัดนราธิวาส

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ มีฐานข้อมูลพระราชดำริและผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ที่ถูกต้องและครบถ้วน

๔.๒ สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและราษฎรในการวางแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจน และการป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมทั้งแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

๔.๓ เกิดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่ถูกต้องและสอดคล้องตามหลักวิชาการที่สามารถเป็นแนวทางต้นแบบที่ดีอันเป็นแนวทางมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงที่ยั่งยืนสืบไป

๓.๑ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

๓.๑.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน ในการร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งนำเสนอประเด็นปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลและข้อคิดเห็นดังกล่าวมารวบรวม ประมวลและวิเคราะห์ สำหรับนำไปผนวกรวมกับข้อมูลเชิงวิชาการในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานเชิงบูรณาการในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

๓.๑.๒ วิธีการดำเนินงาน

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมอิมพีเรียลนราธิวาส อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร และโรงแรมเก็นดิง อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

๓.๑.๓ สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงทั้ง ๓ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๕๗๕ คน กิจกรรมในช่วงเช้าเป็นการเสวนาเกี่ยวกับหลักการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง และการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง ในช่วงบ่ายเป็นการแบ่งกลุ่มเพื่อร่วมอภิปรายและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการบริหารป่าพรุโต๊ะแดง ซึ่งมีหัวข้อการอภิปรายรายกลุ่ม คือ รูปแบบการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานที่ควรมีการปรับปรุงและแก้ไข และแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยสรุปผลได้ ดังนี้

๑) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

● ปัญหา

- การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง ส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรมรอบป่าพรุ

- การใช้ประโยชน์ในพื้นที่บริเวณรอบขอบพรุทำให้เส้นทางน้ำธรรมชาติเปลี่ยนทิศทาง

การบริหารจัดการน้ำ

● **แนวทางการแก้ไข**

- บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำ
- เน้นการมีส่วนร่วมของราษฎรในการทำความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกในด้าน
- สร้างฝายชะลอน้ำ และกำหนดแนวเขตป้องกันน้ำเปรี้ยวเพื่อการเกษตร
- สร้างระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่

๒) การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

● **ปัญหา**

- การจัดทำแนวเขตป่าพรุโต๊ะแดงยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดข้อขัดแย้งกับราษฎร
- ราษฎรบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อใช้เป็นที่ดินทำกิน หาของป่า ลักลอบตัดไม้ ใช้ที่ดินผิดประเภท ขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาป่า และบางส่วนไม่เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐ
- การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวดเท่าที่ควร กฎระเบียบบางข้อไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

● **แนวทางการแก้ไข**

- จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
- กำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับการพิสูจน์แนวเขตระหว่างผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ราษฎรในพื้นที่ และภาครัฐ
- พิจารณาชุดคูรูปแบบไขปลา เพื่อเป็นแนวกันชนและเป็นแนวกันไฟในพื้นที่ หรือส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้ เพื่อใช้เป็นแนวเขตรอบป่าพรุ
- ควรมีการอนุญาตให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ได้แต่มีเงื่อนไขในการปลูกป่าทดแทน
- แก้ไขข้อกฎหมาย/กฎระเบียบให้ชัดเจนและครอบคลุม
- เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรลงพื้นที่พบปะราษฎรให้มากขึ้น รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่รับรู้ข่าวสารอย่างทั่วถึง
- สร้างเครือข่ายประชาชนในการดูแลพื้นที่รอบป่าพรุ
- ภาครัฐควรส่งเสริมให้ราษฎรทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับพื้นที่ พร้อมทั้งเข้ามาดูแลเรื่องการตลาดให้กับเกษตรกร

๓) การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

● **ปัญหา**

- ฝนทิ้งช่วงนานจนก่อให้เกิดความแห้งแล้ง และทำให้เกิดไฟป่า
- แหล่งน้ำไม่เพียงพอ เมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้วไม่สามารถสูบน้ำเพื่อดับไฟป่าได้
- นโยบายของภาครัฐที่แก้ไขปัญหาไม่ตรงจุดและการพัฒนาล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์
- การทิ้งกันบุหรื หรือความคึกคะนองของราษฎรบางส่วน ทำให้เกิดปัญหาไฟป่า
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าพื้นที่เพื่อดับไฟได้ เนื่องจากติดกับพื้นที่เกษตรกรรมของราษฎร
- ราษฎรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและผลกระทบที่เกิดจากไฟป่า

- **แนวทางการแก้ไข**

- บริหารจัดการควบคุมไฟป่าโดยการขุดคลองเพิ่มแนวกันไฟ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนร่วมกันบูรณาการการแก้ไขปัญหาไฟป่า
- ประสานการทำฝนหลวงกับกรมฝนหลวงและการบินเกษตรไว้ล่วงหน้า
- เตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และกำลังคนในการดับไฟป่า
- สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่หวงแหนป่าและส่งเสริมการปลูกป่าเพิ่มเติม

๔) การประกอบอาชีพ/ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

- **ปัญหา**

- นโยบายกำหนดเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) ไม่ได้ถูกนำไปใช้โดยหน่วยงานในพื้นที่
- นโยบายของแต่ละหน่วยงานมีความซ้ำซ้อน ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน
- ไม่มีการติดตามประเมินผลการส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎร อีกทั้งการส่งเสริมอาชีพ

ของหน่วยงานภาครัฐไม่ตรงกับความต้องการของราษฎร

- เกษตรกรผู้รับประโยชน์ในพื้นที่ขาดองค์ความรู้ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ
- เยาวชนรุ่นใหม่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ไม่มีความชัดเจนเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- เกษตรกรขาดปัจจัยการผลิต อีกทั้งประสบปัญหาเรื่องโรคสัตว์และแมลงศัตรูพืช
- เส้นทางสัญจรของเกษตรกรชำรุด
- สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ดินเปรี้ยว น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเปรี้ยว

น้ำไม่เพียงพอ และน้ำเสียจากโรงงานยางพารา

- ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

- **แนวทางการแก้ไข**

- นำนโยบายกำหนดเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) มาใช้อย่างจริงจัง โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- การดำเนินโครงการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- อบรมให้ความรู้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- สำรวจความต้องการในการประกอบอาชีพของเกษตรกร พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎรในรูปแบบกลุ่มและอาชีพนอกภาคการเกษตร

- จัดทำโครงการเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรุ่นใหม่สนใจในอาชีพการทำเกษตร
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ดี มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมให้แก่เกษตรกร
- ควรมีการจัดตั้งจุดรับซื้อ พร้อมทั้งแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรให้แก่

เกษตรกร

- ปรับปรุงซ่อมแซมเส้นทางสัญจรให้แก่เกษตรกร
- สร้างเขื่อนเพื่อรองรับน้ำ/ดินเปรี้ยว เพื่อการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสม
- แจ้งเจ้าของกิจการ/โรงงานให้จัดทำบำบัดน้ำเสีย

๓.๒ การสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

๓.๒.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวมข้อมูลทางวิชาการที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัยในพื้นที่พรุจริงและจากประสบการณ์การทำงานในพื้นที่พรุ สำหรับใช้ประกอบการวางแผนทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงอย่างถูกต้องและยั่งยืน ทั้งในด้านการอนุรักษ์ป่าพรุ การฟื้นฟูป่าพรุ และการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรที่ไม่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ของป่าพรุ รวมทั้งการเสวนาเพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงอย่างยั่งยืน เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางในการจัดการปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในพื้นที่พรุ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกัน ทั้งการอนุรักษ์พื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงให้คงสภาพที่สมบูรณ์ในพื้นที่เขตสงวน การฟื้นฟูและการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขอบพรุ และนำผลการสัมมนาเชิงสัมมนาฯ ไปผนวกรวมกับข้อมูลจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ ที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานเชิงบูรณาการในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

๓.๒.๒ วิธีการดำเนินงาน

การสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ได้กำหนดจัดขึ้นจำนวน ๒ วัน คือ วันที่ ๑๗ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมอิมพีเรียล อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

- ๑) การนำเสนอข้อมูลทางด้านวิชาการภาคบรรยายที่เกี่ยวกับพื้นที่พรุจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- ๒) การนำเสนอผลงานภาคนิทรรศการทั้งข้อมูลด้านวิชาการและผลงานวิจัยในแต่ละด้านจากทุกภาคส่วน
- ๓) การเสวนาเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการป่าพรุอย่างยั่งยืน” โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการทำงานในพื้นที่พรุมาอย่างยาวนาน

๓.๒.๓ สรุปผลการสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

การสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๒๕๐ คน ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ๑๖๓ คน เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ขอบพรุ ๓๐ คน และเกษตรกรตัวอย่างของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ที่อาศัยอยู่บริเวณขอบพรุ ๕๗ คน โดยในภาคบรรยายมีการนำเสนอข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับป่าพรุและการบริหารจัดการธรรมชาติในพื้นที่พรุ ทั้งด้านดิน การแบ่งเขตการใช้ที่ดิน ด้านน้ำ และด้านป่าไม้ ภาคนิทรรศการมีการนำเสนอข้อมูลทางวิชาการและงานวิจัยด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านดิน ป่าไม้ การเกษตร ท้องถิ่นและการพัฒนาอาชีพ และด้านจุลินทรีย์ อีกทั้งมีการเสวนาเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการป่าพรุอย่างยั่งยืน” โดยสรุปผลได้ ดังนี้

๑) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

● ปัญหา

- ปัญหา ๔ น้ำ ๓ รส ปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปัญหาน้ำเค็มรุกกล้าเข้าพื้นที่ทำกินของเกษตรกร ปัญหาน้ำเปรี้ยว ทำให้เกษตรกรไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้
- ปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาน้ำเปรี้ยวจัดที่เกิดจากดินเปรี้ยวจัดในบริเวณป่าพรุ เมื่อดินในพื้นที่พรุเป็นกรดจัดหรือเปรี้ยวจัด เมื่อน้ำไหลผ่านพื้นที่นั้นน้ำจืดจะกลายเป็นน้ำเปรี้ยว และเมื่อไหลผ่านหรือเข้าท่วมขังในพื้นที่ใดจะส่งผลกระทบต่อ

ต่อระบบนิเวศน์ในบริเวณนั้นๆ โดยเฉพาะพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เกษตรกรไม่สามารถทำการเกษตรในพื้นที่ได้ หรือได้ผลผลิตในอัตราที่ต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

● **แนวทางการแก้ไข**

๑. พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานพระราชดำริ ในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ไว้มากมาย ดังนี้

- **ด้านการแก้ไขปัญหาและการระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม** เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ เช่น การขุดคลองระบายน้ำเพื่อระบายน้ำให้ไหลออกสู่ทะเลได้เร็วขึ้น การขุดลอกคลองเพื่อให้สามารถระบายน้ำได้สะดวกขึ้น

- **ด้านการป้องกันน้ำเค็ม** โดยการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำเพื่อควบคุมการไหลของน้ำเค็มเข้าท่วมพื้นที่ของเกษตรกร รวมทั้งเป็นการควบคุมน้ำไม่ให้ระบายออกสู่ทะเลในช่วงฤดูแล้งมากเกินไป

- **ด้านการควบคุมและกักเก็บน้ำ** โดยการสร้างประตูล้อมน้ำรอบพื้นที่ เพื่อควบคุมและกักเก็บน้ำในพื้นที่พรุและบริเวณขอบพรุไม่ให้แห้งจนเกินไป เพื่อป้องกันการเกิดไฟป่า และเน้นการจัดสมดุลระดับน้ำในพื้นที่พรุให้เหมาะสม ช่วยระบายน้ำที่มากเกินไปในช่วงฤดูฝน, การสร้างทำนบป้องกันน้ำท่วมขังในพื้นที่การเกษตร และให้ทางกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำฝายในพื้นที่พรุ เพื่อชะลอน้ำที่ไหลออกจากพื้นที่พรุลงสู่ทะเลเร็วเกินไป โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้ง เพื่อรักษาความชุ่มชื้นในพื้นที่พรุ เป็นการป้องกันการเกิดไฟป่าในพื้นที่พรุ

- **ด้านการแยกระบบน้ำจืดออกจากระบบน้ำเปรี้ยว** โดยการสร้างคลองระบายน้ำเปรี้ยวให้แยกออกจากคลองน้ำจืดในพื้นที่รอบขอบพรุ ควบคุมน้ำเปรี้ยวไม่ให้ไหลเข้าสู่พื้นที่ของเกษตรกร

- **ด้านการจัดหาต้นทุนสำหรับการทำการเกษตรและอุปโภคบริโภค** โดยทำการก่อสร้างคลองส่งน้ำ เพื่อส่งน้ำดีสำหรับใช้ในพื้นที่การเกษตร เช่น บ้านโคกอิฐ-โคกใน โคกกุแว เป็นต้น

- **ด้านการปรับปรุงคุณภาพดินและคุณภาพน้ำ** โดยได้พระราชทานแนวพระราชดำริ เพื่อแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัด คือ “**โครงการแก้งดิน**” การบริหารจัดการน้ำป่าพรุโต๊ะแดงและอาคารรอบขอบพรุ โดยการควบคุมระดับน้ำในพื้นที่พรุให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ ช่วงฤดูแล้ง ต้องมีน้ำขังอยู่ในระดับที่ไม่แห้งเกินไป เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า เป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่พรุ เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของดินเปรี้ยว และช่วงฤดูฝนให้ควบคุมและระบายน้ำออกจากพื้นที่ เพื่อป้องกันน้ำไหลท่วมพื้นที่การเกษตร

๒. แนวทางหรือการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุที่หน่วยงานกรมชลประทานวางแผน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดง

- **บริเวณรอบขอบพรุ** : ก่อสร้างคลองตามแนวขอบพรุ เพื่อใช้เป็นแนวเขตระหว่างพื้นที่ของเกษตรกรและป่าพรุออกจากกัน และยังเป็นแหล่งสำรองน้ำสำหรับไว้ใช้ในการดับไฟป่า รวมทั้งก่อสร้างอาคารบังคับน้ำและคลองส่งน้ำ เพื่อแยกน้ำเปรี้ยวออกจากน้ำจืดเพิ่มเติม

- **บริเวณในพื้นที่พรุ** : ก่อสร้างทำนบย่อยเพื่อช่วยรักษาความชุ่มชื้นในพื้นที่พรุ

- **สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุ**

๒) การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

แนวเขตปัจจุบัน

คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดทำเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุในจังหวัดนราธิวาสครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ลงในแผนที่ทหาร มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ เขต คือ

- **เขตสงวน** หมายถึง เขตป่าพรุที่ยังคงความสมบูรณ์อยู่ จึงต้องสงวนและรักษาให้คงสภาพไว้
- **เขตอนุรักษ์** หมายถึง เขตป่าพรุถูกทำลาย แต่ยังไม่มีการฟื้นฟูและพัฒนา
- **เขตพัฒนา** หมายถึง เขตป่าพรุที่ถูกทำลาย และจะพัฒนาให้เป็นพื้นที่การเกษตรต่อไป

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการอนุรักษ์พื้นที่ ได้นำไปใช้เป็นนโยบายและแนวทางในการจัดการพื้นที่พรุของจังหวัดนราธิวาส ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานไว้เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๓๕ ความว่า “...พรุเราต้องเก็บไว้เพราะมีความสำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต้องห้ามไม่ให้บุกรุกเข้าไป คราวนี้เราทำโครงการที่โคกใน เขาจะบุกรุกเข้าไปไม่ได้อีกแล้ว เพราะจำกัดบริเวณเขา ในพรุเราก็ส่งเสริมเอาไม้พรุ เพิ่มประสิทธิภาพอย่างตามข้างทางนี้สวยงาม เห็นไม้ต่างๆ ไม้หลาวชะโอนก็มี...”

● **ปัญหา**

- การจัดทำเขตการใช้ที่ดินครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๙ ได้มีการกำหนดขอบเขตแล้ว แต่ปัจจุบันพบว่า ขอบเขตมีความเหลื่อมล้ำ และบางพื้นที่หายไป เนื่องจากมีการบุกรุกเพื่อใช้ในการทำการเกษตร
- ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของป่าพรุ ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าพรุไม่ถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ของพื้นที่พรุ อีกทั้งการบุกรุกพื้นที่พรุสำหรับทำการเกษตร

● **แนวทางการแก้ไข**

- เร่งดำเนินการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนโดยการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ในการถือครองพื้นที่ป่าพรุ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำ MOU พร้อมหลักเกณฑ์ร่วมกันกับประชาชนในพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงอย่างเป็นรูปธรรม (การมีสิทธิ์ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ไม่มีสิทธิ์ในการครอบครอง)
- จัดตั้งคณะทำงานกำหนดขอบเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่ป่าพรุ
- ตรวจสอบพื้นที่โดยภาพถ่ายดาวเทียมให้เป็นปัจจุบัน และสำรวจจริงโดยเจ้าหน้าที่ภาคสนามและประชาชนในพื้นที่
- ก่อสร้างคลองตามแนวขอบพรุ เพื่อใช้เป็นแนวเขตระหว่างพื้นที่ของเกษตรกรและป่าพรุออกจากกัน
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดูแลและเข้มงวดในการออกเอกสารสิทธิ์ต่างๆ
- การน้อมนำแนวพระราชดำริ โครงการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาใช้ กล่าวคือ ดูแลพื้นที่เสื่อมโทรมนั้นไม่ให้เกิดการบุกรุกและทำลาย รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่าก็จะฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้คงความสมบูรณ์ได้ง่ายและไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ

๓) การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

● **ปัญหา**

- พื้นที่ป่าพรุที่มีสภาพพื้นที่ป่ากร้างและมีการบุกรุกทำลายเพื่อทำการเกษตร ส่งผลให้สภาพดินกลายเป็นดินเปรี้ยว ทำให้พืชที่ปลูกตาย และเมื่อเกิดการทับถมของเศษดินเป็นระยะเวลานาน ถือเป็นเชื้อเพลิงที่ดีทำให้อาจเกิดไฟป่าขึ้นได้

● **แนวทางการแก้ไข**

- เน้นการควบคุมระดับน้ำในพื้นที่ให้สมดุล เช่น การควบคุมน้ำเปรี้ยวไม่ให้ไหลเข้าสู่พื้นที่เกษตรกร ในช่วงฤดูแล้งต้องมีน้ำขังอยู่ในระดับที่ไม่แห้งจนเกินไป เป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่พรุ และช่วงฤดูฝนให้ควบคุมและระบายน้ำออกจากพื้นที่ เพื่อป้องกันน้ำไหลท่วมพื้นที่เกษตรกร
- ก่อสร้างคลองตามแนวขอบพรุ เพื่อใช้เป็นแหล่งสำรองน้ำสำหรับไว้ใช้ในการดับไฟป่า
- ป้องกันไม่ให้ประชาชนจุดไฟเผาป่า โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันป้องกัน และให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลและรักษাপ่าพรุ
- จัดหน่วยเฝ้าระวังและตรวจตราป้องกันการเกิดไฟป่า และจัดตั้งหน่วยดับไฟย่อยในพื้นที่ป่าพรุ รวมทั้งจัดตั้งหอดูไฟชั่วคราวในพื้นที่ป่าพรุ
- จัดระบบในพื้นที่พรุ (เขตพัฒนา) ที่สามารถระบายน้ำออกได้ เพื่อพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร แต่ในพื้นที่พรุ (เขตอนุรักษ์) ไม่ควรทำการระบายน้ำออกจนแห้ง เพราะจะทำให้เกิดไฟไหม้ได้ ซึ่งจะต้องควบคุมระดับน้ำในพื้นที่ให้เหมาะสม

๔) การประกอบอาชีพ/ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขต

พื้นที่พรุโต๊ะแดง

● **ปัญหา**

- จากการสำรวจพบว่า ดินที่เป็นปัญหาหลักในพื้นที่พรุ คือ ดินเปรี้ยวจัดและดินอินทรีย์ ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่สำคัญสำหรับการทำเกษตรในพื้นที่ขอบพรุ จะต้องมีการจัดการที่ดีและเหมาะสมจึงสามารถนำมาปลูกพืชได้ ถ้ามีการจัดการที่ไม่เหมาะสมหรือถูกต้องอาจทำให้พืชไม่สามารถเจริญเติบโต หรือให้ผลผลิตได้

● **แนวทางการแก้ไข**

แนวทางการประกอบอาชีพ หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

- การแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัด ตามแนวพระราชดำริ จากการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในจังหวัดนราธิวาสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานแนวทางในการศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัด หรือ “โครงการแกเล้งดิน” โดยการแกเล้งดินให้ดินเป็นกรดจัดจนไม่สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจใดๆ ได้ แล้วพัฒนาและปรับปรุงดินให้กลับมาปลูกพืชได้ โดยใช้ข้าวเป็นพืชในการทดลอง ซึ่งสามารถทำได้ ๓ วิธี คือ ๑) การใส่หินปูนฝุ่นเพื่อปรับความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมต่อการปลูกพืช ๒) การใช้น้ำชะล้างความเป็นกรดและสารพิษ และ ๓) การใช้หินปูนฝุ่นควบคู่กับการใช้น้ำชะล้างดิน
- ภาครัฐและภาคประชาชนควรมีข้อตกลงร่วมกัน โดยกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อใช้ร่วมกัน คือ การมีสิทธิ์ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในการครอบครอง ยอมรับและรับฟังกันและกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหา เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากทุกฝ่าย เช่น จัดให้มีสภาพรุขึ้น เพื่อใช้เป็นเวทีในการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาร่วมกัน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่พรุ เพื่อดูแลป่าพรุและสามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่ขอบพรุได้
- จัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกแก่ชาวบ้านที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่รอบป่าพรุโต๊ะแดง
- ส่งเสริมให้ราษฎรทำการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๓.๓ การสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

๓.๓.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อดำเนินการทบทวนพระราชดำริและผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริในการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้ถูกต้องและครบถ้วน
- ๒) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในการร่วมวางแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจน และการป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมทั้งแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง
- ๓) เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่ถูกต้องและสอดคล้องตามหลักวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางต้นแบบที่ดีอันเป็นแนวทางมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงอย่างยั่งยืน

๓.๓.๒ วิธีการดำเนินงาน

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- ๒) ประชุมหารือแนวทางการจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- ๓) จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติงบประมาณ และดำเนินการตามโครงการให้แล้วเสร็จ
- ๔) ติดตาม ประเมินผลความสำเร็จของโครงการ และรายงานสรุปผลการจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ให้สำนักงาน กปร. ทราบ

๓.๓.๓ สรุปผลการสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

การสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมโสภณพิสัย โรงแรมตันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๑๓๔ คน การสัมมนาแบ่งเป็นการทบทวนผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ โดยผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ สำนักงาน กปร. และการทบทวนผลการสัมมนาเชิงวิชาการฯ โดยผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สรุปผลการจัดสัมมนาเชิงวิชาการฯ ร่วมกับผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขา นราธิวาส และหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบเรื่องข้อกฎหมาย พร้อมทั้งมีการเสวนาในประเด็นต่างๆ โดยสรุปผลได้ ดังนี้

๑) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

● ปัญหา

- การบริหารจัดการน้ำในป่าพรุโต๊ะแดง ส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรมรอบป่าพรุ
- การใช้ประโยชน์ในพื้นที่บริเวณรอบขอบพรุทำให้เส้นทางน้ำทางธรรมชาติเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สรุปผลการจัดสัมมนาเชิงวิชาการฯ ร่วมกับผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขา นราธิวาส และหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบเรื่องข้อกฎหมาย พร้อมทั้งมีการเสวนาในประเด็นต่างๆ โดยสรุปผลได้ ดังนี้
- ปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาน้ำเปรี้ยวจัดที่เกิดจากดินเปรี้ยวจัดในบริเวณป่าพรุ เมื่อดินในพื้นที่พรุเป็นกรดจัดหรือเปรี้ยวจัดเมื่อมีน้ำไหลผ่านพื้นที่นั้น น้ำจืดจะกลายเป็นน้ำเปรี้ยว และเมื่อน้ำไหลผ่านหรือเข้าท่วมขังในพื้นที่ใดก็จะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ในบริเวณนั้นๆ โดยเฉพาะพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เกษตรกรไม่สามารถทำการเกษตรในพื้นที่ได้ หรือได้ผลผลิตในอัตราที่ต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน
- ปัญหาน้ำในพื้นที่พรุ มีการไหลออกจากพื้นที่พรุมากขึ้นไป

● **แนวทางการแก้ไข**

- **บริเวณรอบขอบพรุ** ควรก่อสร้างคลองตามแนวขอบพรุ เพื่อใช้เป็นแนวเขตระหว่างพื้นที่ของเกษตรกรและป่าพรุออกจากกัน และยังเป็นแหล่งสำรองน้ำสำหรับไว้ใช้ในการดับไฟป่า รวมทั้งก่อสร้างอาคารบังคับน้ำและคลองส่งน้ำ เพื่อแยกน้ำเปรี้ยวออกจากน้ำจืดเพิ่มเติม

- **บริเวณในพื้นที่พรุ** ควรก่อสร้างทำนบย่อยหรือจัดทำฝายในพื้นที่พรุ เพื่อชะลอน้ำที่ไหลออกจากพื้นที่พรุลงสู่ทะเลเร็วเกินไป โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้ง เพื่อรักษาความชุ่มชื้นในพื้นที่พรุ เป็นการป้องกันการเกิดไฟป่า

- **บริเวณพื้นที่ต้นน้ำ** เป็นพื้นที่พรุ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรหาแนวทางป้องกันการขาดแคลนน้ำ โดยการสร้างฝายชะลอน้ำตามลำน้ำในพื้นที่

- **บริเวณพื้นที่กลางน้ำ** ในช่วงฤดูแล้ง ควรมีการสร้างฝายชะลอน้ำและก่อสร้างแก้มลิง เพื่อเก็บกักและต้นน้ำกลับเข้าไปสู่พื้นที่ต้นน้ำ สำหรับช่วงฤดูฝน ที่เกิดปัญหาน้ำดำรุกกล้าพื้นที่ต้องบริหารจัดการการจราจรทางน้ำ เสริมคันกันน้ำไม่ให้น้ำล้นไปพื้นที่การเกษตรของราษฎร รวมทั้งเร่งผันน้ำให้ออกเร็วที่สุด

- **บริเวณพื้นที่ปลายน้ำ** ทั้งช่วงฤดูแล้งและช่วงฤดูฝน จะต้องมีการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ และหน่วยงานควรทำ MOU ร่วมกับชลประทาน เกี่ยวกับปริมาณน้ำที่ต้องเก็บกักเพื่อให้พรุมีน้ำตลอดทั้งปี

- ชลประทานควรเก็บข้อมูลปริมาณน้ำในคลองป่าเสม็ดส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในพรุหรือไม่ อย่างไร เพื่อยืนยันว่าการขุดคลองของชลประทานไม่ส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในพรุ และเพื่อเพิ่มเติมในส่วนของผลงานทางวิชาการเพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพรุ และเพื่อเป็นเหตุผลหรือข้อมูลอ้างอิงในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ในพื้นที่พรุต่อไป

- ในพื้นที่พรุไม่ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ทำให้น้ำในพรุเสียสมดุล ซึ่งในการบริหารจัดการน้ำมีทั้งการใช้สิ่งก่อสร้างและไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง จึงควรมีงานวิจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุมารองรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่พรุด้วย

- หน่วยงานภาครัฐควรสร้างแนวร่วมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุ

๒) การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

● **ปัญหา**

- การจัดทำแนวเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดงในส่วนของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและป่าสงวนแห่งชาติมีการจัดทำแผนที่ขอบเขตชัดเจน แต่พื้นที่บางพื้นที่ยังไม่ชัดเจนเนื่องจากการประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ามีการประกาศทับที่ทำกินของชาวบ้านที่มีทั้ง สค.๑, น.ส.๓ และโฉนด ซึ่งในความเป็นจริงในพื้นที่ของเขตรักษาพันธุ์ฯ ชาวบ้านยังได้ทำกินอยู่ เจ้าหน้าที่ก็ยอมรับในกรรมสิทธิ์ที่ได้มาก่อนประกาศ ชาวบ้านมีสิทธิ์เหมือนเดิม ดังนั้น ปัญหาที่แท้จริง คือ การบุกรุกพื้นที่ใหม่หรือบุกรุกเพิ่มเท่านั้น

- ปัญหาเรื่องเอกสารสิทธิ์ในเขตป่าพรุหรือในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะนำเอกสาร น.ส.๓/น.ส.๓ก. มายื่นขอออกโฉนด เมื่อทางสำนักงานที่ดินจังหวัด ตรวจสอบแล้วหากเห็นว่าอยู่ในเขตป่าไม้/ป่าพรุ จะไม่ออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์/โฉนดให้ แต่เอกสาร น.ส.๓/น.ส.๓ก. เหล่านั้นตราบไต่ที่ยังไม่มีการเพิกถอนก็ยังถือว่าเป็นเอกสารสิทธิ์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกระบวนการที่จะเพิกถอนได้นั้นจะต้องมีการสำรวจและเสนอไปตามลำดับขั้น แต่ด้วยสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ จึงทำให้ยังไม่มี

การดำเนินการหรือความคืบหน้าแต่อย่างใด และเอกสารสิทธิ์ที่ทับแนวเขตป่าไม้ต่างๆ คาดว่ามีมาก จะต้องประสานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

- ราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของป่าพรุ ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าพรุไม่ถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ของพื้นที่พรุ
- ราษฎรมีการบุกรุกพื้นที่พรุเพื่อทำการเกษตร ลักลอบตัดต้นไม้ และใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภท
- ราษฎรขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาป่า และบางส่วนไม่เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐ
- การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวดเท่าที่ควร และกฎระเบียบบางข้อไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

● **แนวทางการแก้ไข**

- เร่งดำเนินการจัดทำขอบเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่พรุโต๊ะแดงให้ชัดเจนโดยเฉพาะพื้นที่สงวนและพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่เพิ่มเติม โดยเริ่มจากพื้นที่ที่ไม่มีราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกิน ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ไม่มีข้อถกเถียงหรือปัญหาเกี่ยวกับราษฎร เพื่อป้องกันการบุกรุกในอนาคต สำหรับพื้นที่ที่มีปัญหาอาจจัดทำรูปแบบรูปแบบหนึ่ง หรือตั้งคณะทำงานดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายต่อไป
- การจัดทำขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง ควรพิจารณาจากลักษณะการเกิดพรุชัดเจน ต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทั้งจากภาครัฐและภาคประชาชน เช่น การตั้งคณะทำงานกำหนดขอบเขตที่มีราษฎรในพื้นที่ร่วมเป็นคณะทำงาน และให้คณะทำงานดำเนินการสำรวจเกษตรกรที่เป็นเกษตรกรจริงๆ ไม่ใช่เอกชนดำเนินการ ทั้งนี้ ต้องสร้างการยอมรับในแนวเขตที่จัดทำขึ้นจากทุกฝ่าย
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำ MOU พร้อมทั้งหลักเกณฑ์ร่วมกันกับประชาชนในพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงอย่างเป็นรูปธรรม (การมีสิทธิ์ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ไม่มีสิทธิ์ในการครอบครอง)
- ตรวจสอบพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันโดยภาพถ่ายดาวเทียม และการสำรวจโดยให้เจ้าหน้าที่ภาคสนามและประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน
- บริเวณรอบขอบพรุ ควรมีการก่อสร้างคลองตามแนวขอบพรุ เพื่อใช้เป็นแนวเขตระหว่างพื้นที่ของเกษตรกรและป่าพรุออกจากกัน หรือการขุดคูรูปแบบไขปลา และส่งเสริมให้ปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวเขตรอบป่าพรุ
- เจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยเฉพาะหน่วยงานป่าไม้ ควรลงพื้นที่พบปะราษฎร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้กับราษฎรในพื้นที่ให้ทราบโดยทั่วถึง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่ราษฎรในพื้นที่และสร้างเครือข่ายประชาชนในการดูแลรอบขอบป่าพรุ
- ภาครัฐควรส่งเสริมให้ราษฎรทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับพื้นที่และดูแลเรื่องการตลาดให้กับเกษตรกร
- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดูแลและเข้มงวดกับการออกเอกสารสิทธิ์ต่างๆ
- การน้อมนำแนวพระราชดำริ โครงการปลูกป่า โดยไม่ต้องปลูกของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาใช้ กล่าวคือ ดูแลพื้นที่เสื่อมโทรมนั้นไม่ให้เกิดการบุกรุกและทำลาย รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า สามารถฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้คงความสมบูรณ์ได้ง่ายและไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ

● **รูปแบบการจัดทำขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงแบบมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม**

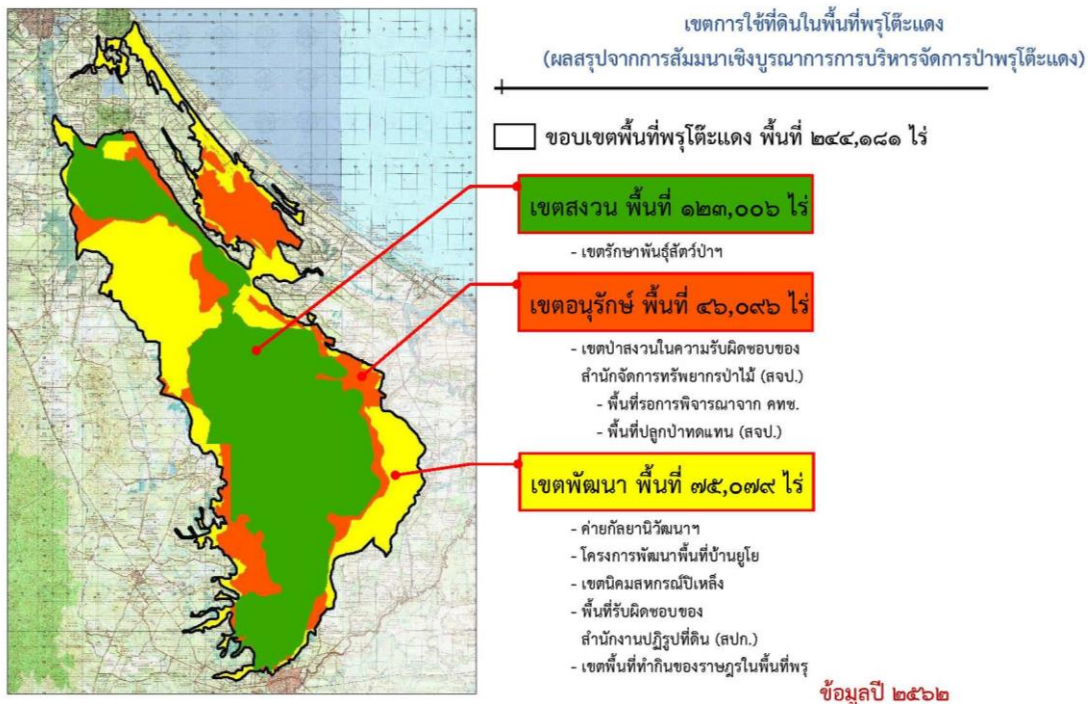
๑. ทุกภาคส่วนร่วมกันกำหนดขอบเขตพื้นที่พรุให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ โดยมีฝ่ายปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนด้วย

ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ร่วมกันพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่พรุโต๊ะแดงให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยเห็นควรแบ่งขอบเขตและให้ความหมาย ได้ดังนี้

เขตสงวน หมายถึง เขตที่ป่าพรุยังคงมีสภาพเป็นป่าสมบูรณ์อยู่จึงต้องสงวนเอาไว้ เป็นเขตที่มีการสำรวจเกี่ยวกับพันธุ์ไม้สัตว์ป่าและอื่นๆ ในพรุเพิ่มเติมในส่วนที่ยังได้ศึกษาเอาไว้ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะชนิดที่ตั้งและนิเวศวิทยาตามธรรมชาติในป่าพรุโดยละเอียด และทำการศึกษาทดลอง วิจัยเกี่ยวกับการปลูก การขยายพันธุ์ระบบนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมในป่าพรุรวมถึงด้านการใช้ประโยชน์และการจัดการป่าพรุที่ยั่งยืน

เขตอนุรักษ์ หมายถึง เขตที่ในปัจจุบันป่าพรุสมบูรณ์หรือป่าดั้งเดิมถูกทำลายลงไปจนเกือบหมดสิ้นแล้วหรือเคยถูกบุกรุกเพื่อนำมาใช้ทำการเกษตรแต่ไม่ได้ผล เลยกปล่อยให้ร้างซึ่งพื้นที่เหล่านี้ในปัจจุบันโครงการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ หรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริยังไม่ได้ลงไปดำเนินงาน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของเขตอนุรักษ์คล้ายคลึงกับเขตพัฒนา ลักษณะดินที่พบมีทั้งที่เป็นดินอินทรีย์และดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน แต่ส่วนใหญ่แล้วจะพบดินเปรี้ยวจัด พืชพรรณที่ขึ้นส่วนใหญ่เป็นหญ้าพรุ เฟิร์น กระจูดและเสม็ดขาว

เขตพัฒนา หมายถึง เขตที่ปัจจุบันมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการต่างๆ ของรัฐเข้าไปพัฒนาพื้นที่แล้วไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการส่งเสริมปลูกพืช การชลประทาน การวางระบบระบายน้ำหรือการชักน้ำ ตลอดจนการจัดทำโครงการพัฒนาการเกษตร ตัวอย่างพื้นที่โครงการที่อยู่ในเขตพัฒนา ได้แก่ บริเวณพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ หมู่บ้านบริเวณรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ โครงการพัฒนาการเกษตรบริเวณหมู่บ้านโคกอิฐ-โคกโน โครงการสหกรณ์นิคมปิเหล็ง และโครงการนิคมสหกรณ์บาเจาะ เป็นต้น

๒. ควรสร้างวิธีการจัดทำแนวเขตป่าพรุที่ชัดเจน โดย

๒.๑ จัดทำพิกัดปักหลักเขตให้ชัดเจน

๒.๒ ปกุดต้นไม้เป็นแนวป่ากันชน

๒.๓ ชุดคูคลอง และร่องน้ำ ล้อมรอบบริเวณรอยต่อ

๒.๔ นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างด้านวิศวกรรมการจัดการแนวเขตที่ชัดเจนมาใช้

๒.๕ ในการกำหนดแนวเขตควรมีการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้วย

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและราษฎรในพื้นที่ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแนวเขต โดย

๓.๑ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันทำ MOU กับชาวบ้าน และร่วมกันเดินสำรวจพื้นที่

๓.๒ กำหนดแผนการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมที่ดิน ในการตรวจสอบแนวเขตที่ดิน

๓.๓ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ควรมีการพูดคุยและสร้างความเข้าใจ

กับราษฎรในเรื่องการรับรองแนวเขต

๔. การดำเนินการทางด้านกฎหมาย

๔.๑ การดำเนินการจัดทำแนวเขตต้องมีความถูกต้องตามระเบียบ โปร่งใส

และไม่ขัดต่อกฎหมาย

๔.๒ จัดตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองร่วมกันอย่างถูกต้อง โปร่งใส และไม่ขัดแย้ง

ต่อกฎหมาย

๔.๓ การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมของพื้นที่

๔.๔ แนวเขตที่กำหนดขึ้น ควรมีกฎหมายรองรับ

๔.๕ ใช้มาตรา ๔๔ ในการบังคับใช้

๔.๖ สร้างความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่ให้เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕. การตรวจสอบสิทธิ์และการจัดทำแผนที่

๕.๑ ดำเนินการจัดทำแผนที่ขอบเขตที่ชัดเจนและถูกต้อง

๕.๒ นำข้อมูลที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ ถ่ายทอดลงในแผนที่การใช้ที่ดิน

๕.๓ ตรวจสอบสิทธิ์ก่อน-หลัง ในการครอบครองที่ดินของราษฎรให้ชัดเจน

๕.๔ ตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ถูกต้องและ

เข้าใจตรงกัน

๕.๕ สร้างฐานข้อมูลเรื่องพื้นที่ที่ชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน ทั้งนี้ ควรร่วมกำหนด

ความหมายของเขตพื้นที่แต่ละประเภทให้มีความเข้าใจตรงกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕.๖ สร้างการยอมรับในข้อตกลงของการจัดทำขอบเขตของหน่วยงานส่วนกลาง

กับส่วนภูมิภาคที่ลงพื้นที่สำรวจ

๓) การควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

● ปัญหา

- พื้นที่ป่าพรุที่มีสภาพพื้นที่ป่ากร้างและมีการบุกรุกทำลายเพื่อทำการเกษตร ส่งผลให้สภาพดินกลายเป็นดินเปรี้ยวทำให้พืชที่ปลูกตาย เมื่อเกิดการทับถมของเศษดินเป็นระยะเวลานาน ถือเป็นเชื้อเพลิงที่ดีทำให้อาจเกิดไฟป่าขึ้น

- ฝนทิ้งช่วงนานทำให้เกิดไฟป่า

- แหล่งน้ำไม่เพียงพอสำหรับการสูบน้ำเพื่อดับไฟป่า

- นโยบายของภาครัฐที่แก้ไขปัญหาไม่ตรงจุดและการพัฒนาล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์

- การทิ้งกันบูหรี่ หรือความคึกคะนองของราษฎรบางส่วน ทำให้เกิดปัญหาไฟป่า

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าพื้นที่เพื่อดับไฟได้ เนื่องจากติดพื้นที่การเกษตร

ของราษฎร

- ราษฎรไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและดับไฟป่า ขาดความความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับโทษและผลกระทบที่เกิดจากไฟป่า

● **แนวทางการแก้ไข**

- สร้างจิตสำนึกและเติมเต็มความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงให้แก่ประชาชนในพื้นที่และส่งเสริมให้มีการปลูกป่า
- การควบคุมระดับน้ำในพื้นที่ให้สมดุล โดยการควบคุมน้ำเปรี้ยวไม่ให้ไหลเข้าสู่พื้นที่ของเกษตรกร โดยในช่วงฤดูแล้งต้องมีน้ำขังอยู่ในระดับที่ไม่แห้งจนเกินไป เพื่อเป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่พรุและช่วงฤดูฝนให้ควบคุมและระบายน้ำออกจากพื้นที่ เพื่อป้องกันน้ำไหลท่วมพื้นที่เกษตรกร
- บริเวณรอบขอบพรุควรก่อสร้างคลองตามแนวขอบพรุ เพื่อใช้เป็นแหล่งสำรองน้ำสำหรับไว้ใช้ในการดับไฟป่า
- การป้องกันไม่ให้ประชาชนจุดไฟเผาป่า เพราะสาเหตุไฟป่าส่วนใหญ่มาจากฝีมือมนุษย์ที่ต้องการเผาป่าเพื่อให้พรุกลายเป็นป่าเสื่อมโทรม จะได้เข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่ได้ต่อไป ดังนั้นต้องร่วมกันป้องกันและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลและรักษาป่าพรุ
- จัดหน่วยเฝ้าระวังและตรวจตราป้องกันการเกิดไฟป่าและจัดตั้งหน่วยดับไฟย่อยในพื้นที่ป่าพรุ รวมทั้งจัดตั้งหอดูไฟชั่วคราวในพื้นที่ป่าพรุ
- การเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และกำลังคนในการดับไฟป่า
- ควรให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่าย เนื่องจากการทำงานส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลจากเครือข่ายทั้งสิ้น หากมีเครือข่ายจำนวนมากจะทำให้ทราบข้อมูลอย่างทันท่วงทีและดำเนินการดับไฟได้ทัน
- ควรจัดทำฝายชะลอน้ำ ให้ครอบคลุมทั้งหมดของพื้นที่พรุโต๊ะแดง
- แนวกันไฟระหว่างรอยต่อของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตป่าสงวน กับพื้นที่ของชาวบ้าน ควรมีการพูดคุยกับชาวบ้าน และแบ่งแนวเขตด้วยแนวกันไฟ และใช้แนวกันไฟให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชาวบ้าน เช่น ปลูกหมาก พืชเศรษฐกิจอื่นๆ รวมทั้งให้ชาวบ้านดูแลแนวกันไฟนั้นที่ทำให้เขาได้รับผลประโยชน์ และเพื่อป้องกันการเกิดไฟไหม้
- ควรสร้างหอดูไฟถาวร จำนวน ๕ จุด พร้อมทั้งจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ป่าในการสังเกตไฟป่า
- ควรหาแหล่งน้ำสำรองที่อยู่เหนือป่าพรุโต๊ะแดง ไว้สำหรับดับไฟป่า
- ควรจัดทำแผนงาน/มาตรการในการควบคุมไฟป่าในช่วงก่อนเกิดไฟป่า ขณะเกิดไฟป่า และการฟื้นฟูหลังเกิดไฟป่า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กรมป่าไม้และกรมทรัพยากรน้ำบาดาลควรร่วมมือกันในการจัดทำฝายเพื่อกักเก็บน้ำใต้ดิน
- ควรส่งเสริมให้พรุโต๊ะแดงเป็นพื้นที่ท่องเที่ยว เช่น สร้างสกายวอล์ค จะทำให้เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ชาวบ้านมีรายได้ และยังเป็นหอดูไฟอีกทางหนึ่งด้วย
- มุ่งเน้นการจัดทำประชาคมและสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนโดยเฉพาะราษฎรในพื้นที่รอยต่อเขตป่าพรุ
- บูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟป่า ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารจัดการอย่างเป็นเอกภาพ

๔) การประกอบอาชีพใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขต

พื้นที่พรุโต๊ะแดง

● **ปัญหา**

- ปัญหาหลักในพื้นที่พรุ คือ ดินเปรี้ยวจัดและดินอินทรีย์ และปัญหาหลักที่สำคัญสำหรับการทำเกษตรในพื้นที่ขอบพรุ ซึ่งจะต้องมีการจัดการที่ดีและเหมาะสมจึงสามารถนำมาเพาะปลูกพืชได้ ถ้ามีการจัดการที่ไม่เหมาะสมหรือถูกต้องอาจทำให้พืชที่ปลูกไม่สามารถเจริญเติบโต หรือให้ผลผลิตได้
- นโยบายกำหนดเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) ไม่ได้ถูกนำไปใช้โดยหน่วยงานในพื้นที่
- ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้นโยบายเกิดความซ้ำซ้อน
- การส่งเสริมอาชีพของหน่วยงานภาครัฐไม่ตรงกับความต้องการของราษฎร
- ปัญหาการปลูกพืชไม่เหมาะสมกับฤดูกาลและการทำงานของหน่วยงาน

- เกษตรกรผู้รับประโยชน์ในพื้นที่ยังขาดองค์ความรู้ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ กลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็งและเยาวชนรุ่นใหม่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกร
- เรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินยังไม่มี ความชัดเจน ทำให้ราษฎรไม่ได้รับปัจจัยการผลิต และการส่งเสริมในเรื่องต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน
- เส้นทางสัญจรของเกษตรกรขาด
- เกษตรกรขาดปัจจัยการผลิต อีกทั้งประสบปัญหาเรื่องโรคสัตว์ และแมลงศัตรูพืช และผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
- สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ดินเปรี้ยว น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเปรี้ยว น้ำไม่เพียงพอ และน้ำเสียจากโรงงานยางพารา

● **แนวทางการแก้ไข**

แนวทางการประกอบอาชีพ หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่ บริเวณรอบขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง

- การแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัด ตามแนวพระราชดำริ จากการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพบว่าราษฎรในจังหวัดนราธิวาส มีความเป็นอยู่ที่ยากจน เนื่องจากการทำการเกษตรที่ไม่ได้ผล โดยเฉพาะ การปลูกข้าว จึงทรงพระราชทานแนวทางในการศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัด หรือ “โครงการแก้มดิน” โดยการแก้มดินให้ดินเป็นกรดจัดจนไม่สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจใดๆ ได้ แล้วพัฒนาและปรับปรุงดินให้กลับมา ปลูกพืชได้ โดยใช้ข้าวเป็นพืชในการทดลอง ซึ่งสามารถทำได้ ๓ วิธี คือ

๑. การใส่หินปูนฝุ่นเพื่อปรับความเป็นกรดของดินให้เหมาะสมต่อการปลูกพืช ซึ่งสามารถเห็นผลได้ตั้งแต่ครั้งแรกที่ทำการปรับปรุงดิน

๒. การใช้น้ำชะล้างความเป็นกรดและสารพิษ คือ การขังน้ำที่ระยะเวลาหนึ่ง แล้วระบายน้ำออก ซึ่งวิธีนี้จะต้องมีระบบชลประทานที่ดี และมีปริมาณน้ำที่เพียงพอ จึงสามารถดำเนินการได้ โดยต้องใช้ระยะเวลาหนึ่งจึงจะสามารถให้ผลผลิตที่ดี

๓. การใช้หินปูนฝุ่นควบคู่กับการใช้น้ำชะล้างดิน ซึ่งเป็นวิธีการจัดการที่ดีที่สุด และให้ผลผลิตข้าวได้สูงสุดที่สุด

- อบรมให้ความรู้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในทุกมิติ การทำประมง ที่ถูกต้อง การป้องกัน/กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช วิธีการผลิตปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับ ฤดูกาลและสภาพพื้นที่

- สำรวจความต้องการในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎร ในรูปแบบกลุ่มและอาชีพนอกภาคการเกษตร

- ควรจัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกแก่ชาวบ้านที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่รอบป่าพรุโต๊ะแดง ในอำเภอสุโหงโกลก อำเภอสุโหงปาดี อำเภอตากใบ และอำเภอเมืองนราธิวาส โดยตรง มากกว่าหน่วยงาน และบุคคลที่ไม่ได้ให้ประโยชน์

- ปรับปรุงซ่อมแซมเส้นทางสัญจร

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ดี มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ให้แก่เกษตรกร

- ไม่ควรส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ เนื่องจากปาล์มน้ำมันมีความต้องการน้ำ มากกว่าพืชชนิดอื่น และหากปาล์มน้ำมันราคาสูงขึ้น จะทำให้เป็นการส่งเสริมในเกษตรกรบุกรุกป่า และการส่งเสริม ให้ปลูกพืชชนิดใดในพื้นที่ป่าพรุ ควรมีงานวิจัยหรืองานวิชาการมารองรับด้วย

- ควรมีการส่งเสริมการปลูกไม้เสม็ดในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ทดแทนการปลูกปาล์ม ที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่รอบขอบพรุ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรลงพื้นที่เพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎร และควรดำเนินการ ในลักษณะโครงการร่วม เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมส่งเสริมทั้งในเรื่องการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสม และการหาตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรให้แก่ราษฎร

ส่วนที่ ๔

แผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงจังหวัดนราธิวาส

ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)

๔.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

การอนุรักษ์ ป่าพรุ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๒ วัตถุประสงค์

๔.๒.๑ เพื่ออนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๒.๒ เพื่อฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

๔.๒.๓ เพื่อใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๔.๒.๔ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและหลักธรรมาภิบาล

๔.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การควบคุมไฟป่าและการอนุรักษ์/ฟื้นฟูป่าพรุโต๊ะแดง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประกอบอาชีพและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตป่าพรุโต๊ะแดง

๔.๔ แนวทางการพัฒนา (ของแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา)

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

➤ เป้าประสงค์

จัดทำขอบเขตพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (กรณีพื้นที่ทับซ้อนระหว่างที่รัฐและที่เอกชนสิทธิ์) ระวัง ยับยั้งการบุกรุกทำลายป่าพรุโต๊ะแดง การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าพรุโต๊ะแดง การครอบครองพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงโดยผิดกฎหมาย การทวงคืนพื้นที่ป่าพรุให้กลับมาเป็นพื้นที่ของรัฐ และเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

➤ ตัวชี้วัด

(๑) การจัดทำขอบเขตพรุโต๊ะแดงแล้วเสร็จและเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

(๒) มีเครือข่ายและจิตอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการยับยั้งการบุกรุกทำลายป่าพรุโต๊ะแดง รวมถึงการครอบครองพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงแบบผิดกฎหมาย

(๓) สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

➤ แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑) ทุกภาคส่วนร่วมกันกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ โดยมีฝ่ายปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้ชัดเจนด้วย

- (๒) ดำเนินการสร้างวิธีการจัดทำแนวเขตป่าพรุที่ชัดเจน ดังนี้
- (๒.๑) จัดทำพิกัดปักหลักเขตให้ชัดเจน
 - (๒.๒) ปลุกต้นไม้เป็นแนวป่ากันชน
 - (๒.๓) ขุดคลอง และร่องน้ำ ล้อมรอบบริเวณรอยต่อ อย่างเหมาะสมและรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดการระบายน้ำออกจากป่าพรุ ที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของป่าพรุ
 - (๒.๔) นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างด้านวิศวกรรมการจัดแนวเขตที่ชัดเจนมาใช้
 - (๒.๕) ในการกำหนดแนวเขตมีการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
- (๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแนวเขต ดังนี้
- (๓.๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำ MOU พร้อมทั้งหลักเกณฑ์ร่วมกันกับประชาชนในพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงอย่างเป็นรูปธรรม และร่วมกันสำรวจพื้นที่
 - (๓.๒) กำหนดแผนการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมที่ดิน ในการตรวจสอบแนวเขตที่ดิน
 - (๓.๓) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเรื่องการรับรองแนวเขตแก่ประชาชนในพื้นที่
- (๔) การดำเนินการทางกฎหมาย
- (๔.๑) การดำเนินการจัดทำแนวเขตต้องมีความถูกต้องตามระเบียบ โปรงใส และไม่ขัดต่อกฎหมาย
 - (๔.๒) จัดตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองร่วมกันอย่างถูกต้อง โปรงใส และไม่ขัดแย้งต่อกฎหมาย
 - (๔.๓) ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่ประชาชนในพื้นที่
- (๕) การตรวจสอบสิทธิ์และการจัดทำแผนที่
- (๕.๑) ดำเนินการจัดทำแผนที่ขอบเขตที่ชัดเจนและถูกต้อง
 - (๕.๒) นำข้อมูลที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ ถ่ายทอดลงในแผนที่การใช้ที่ดิน
 - (๕.๓) ตรวจสอบสิทธิ์ก่อน - หลัง ในการครอบครองที่ดินของราษฎรให้ชัดเจน
 - (๕.๔) ตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ถูกต้อง
 - (๕.๕) สร้างฐานข้อมูลเรื่องพื้นที่ที่ชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน ทั้งนี้ ควรร่วมกำหนดความหมายของเขตพื้นที่แต่ละประเภทให้มีความเข้าใจตรงกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
 - (๕.๖) สร้างการยอมรับในข้อตกลงของการจัดทำขอบเขตของหน่วยงานส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคที่ลงพื้นที่สำรวจ

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดง

➤ เป้าประสงค์

- (๑) เพื่อบริหารจัดการน้ำรอบขอบพรุ ตามเกณฑ์ควบคุม
- (๒) เพื่อสำรองน้ำสำหรับควบคุมไฟไหม้ป่าพรุและเพิ่มความชุ่มชื้นรอบขอบพรุ
- (๓) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำช่วงฤดูฝน

➤ ตัวชี้วัด

- (๑) ระดับน้ำรอบขอบพรุเท่าหรือใกล้เคียงกับเกณฑ์ควบคุมตามช่วงเวลา
- (๒) แหล่งน้ำต้นทุนและแหล่งน้ำสำรองมีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดฤดูแล้ง เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นลดความเสี่ยงการเกิดไฟไหม้ป่าพรุ
- (๓) พื้นที่พรุโต๊ะแดงและทางน้ำที่เชื่อมต่อกับพรุ มีพื้นที่ว่างเพื่อรองรับปริมาณน้ำที่จะไหลเข้าช่วงฤดูฝน โดยการพร่องน้ำล่วงหน้าทำเป็นแก้มลิงไว้รองรับน้ำ
- (๔) จำนวนพื้นที่การเกษตรนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดงที่ถูกน้ำท่วมและได้รับความเสียหาย

➤ **แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)**

(๑) ติดตั้งสถานีโทรมาตรขนาดเล็ก เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ แบบ Real Time วิเคราะห์สถานการณ์ พร้อมบริหารจัดการอาคารในระบบระบายน้ำและแจ้งเตือนให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เตรียมพร้อมรับสถานการณ์

(๒) วางแผนการสูบน้ำเติมในคลองระบายน้ำ คลองส่งน้ำ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้พื้นที่รอบขอบพรุ

(๓) เมื่อสิ้นสุดฤดูฝน ใช้อาคารชลประทานในระบบระบายน้ำ กักเก็บน้ำไว้เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ฤดูแล้ง

(๔) กำหนดจุดเสี่ยงภัยน้ำท่วม ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ดำเนินการพร่องน้ำเพื่อเตรียมรับสถานการณ์น้ำท่วมและสูบน้ำต่อเนื่องกรณีเกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่

(๕) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการขุดลอกคลอง กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ

(๖) ปรับปรุงอาคารชลประทานและเสริมคันกั้นน้ำ ให้มีสภาพพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย

(๗) ควรมีการศึกษาหรือจัดทำโครงข่ายทางน้ำทั้งในและนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดงที่มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อการบริหารจัดการน้ำทั้งฤดูน้ำหลากและฤดูแล้ง ทั้งการระบายน้ำและการกักเก็บน้ำในป่าพรุได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาระบบนิเวศป่าพรุโต๊ะแดง

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การควบคุมไฟป่าและการอนุรักษ์/ฟื้นฟูป่าพรุโต๊ะแดง

➤ **เป้าประสงค์**

เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง ได้รับการฟื้นฟู และเพิ่มพื้นที่สีเขียวนอกเขตป่าพรุโต๊ะแดง รวมถึงการป้องกันไฟป่าพรุโต๊ะแดง

➤ **ตัวชี้วัด**

จำนวนครั้งของการเกิดไฟไหม้ป่าในป่าพรุโต๊ะแดง

➤ **แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)**

(๑) การบริหารจัดการน้ำ

(๒) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

(๓) การลาดตระเวนเพื่อป้องกันไฟป่า

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประกอบอาชีพและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตป่าพรุโต๊ะแดง

➤ **เป้าประสงค์**

ราษฎรที่อยู่บริเวณขอบพรุมีการประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามศักยภาพของทรัพยากรควบคู่กับการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าพรุอย่างถูกต้องเหมาะสม

➤ **ตัวชี้วัด**

(๑) จำนวนโครงการส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรรอบขอบพรุทั้งอาชีพในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร

(๒) ราษฎรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสอดคล้อง เหมาะสมตามเขตการใช้ที่ในพื้นที่พรุ

➤ **แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)**

(๑) การส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านการพืช ประมง ปศุสัตว์ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพที่ต่อยอดจากภาคการเกษตรและอาชีพที่นอกเหนือจากภาคเกษตร

(๒) การจัดการดินเปรี้ยวจัดและดินอินทรีย์อย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อทำการเกษตรในพื้นที่ขอบพรุ

ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

๕.๑ แนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) นี้เป็นการดำเนินการเพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งนับเป็นอีกขั้นตอนที่สำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงาน/การปฏิบัติที่บรรจุไว้ในแผนฯ ดังนั้น เพื่อให้แผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงจังหวัดนราธิวาส เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องได้รับการขับเคลื่อนและผลักดันจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการในทุกระดับ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชนและองค์กรต่างๆ ตลอดจนภาคประชาชน รวมทั้งเพื่อให้การบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส มีเป้าหมายการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยแนวทางในการขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดจะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

๕.๑.๑ สร้างความเข้าใจในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาหลักระยะยาว ๕ ปี โดยการถ่ายทอดสาระสำคัญตามแนวพระราชดำริและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ไปสู่การจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ของจังหวัดนราธิวาส ระยะเร่งด่วน ในลักษณะบูรณาการโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับตระหนักถึงความสำคัญของแผนฯ และพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยการนำแนวทางการปฏิบัติไปกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงานและโครงการ บรรจุไว้ในแผนงานตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

๕.๑.๒ ประสานงาน ชี้แจง และสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เป็นแหล่งงบประมาณ เพื่อให้เห็นความสำคัญของแนวพระราชดำริและแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส และให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ระยะเร่งด่วน รวมทั้งผลักดันการสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมขับเคลื่อนแผนงานและโครงการที่สอดคล้องกับแนวพระราชดำริและแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของนโยบายและแผนฯ ที่กำหนดไว้

๕.๑.๓ กำหนดบทบาทของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ รัฐบาล หน่วยงานกลาง และหน่วยงานส่วนภูมิภาค โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนของหน่วยงานแต่ละภาคส่วน ดังนี้

บทบาทหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนแผน

หน่วยงาน	แนวทางการขับเคลื่อน
๑) รัฐบาล	สนับสนุนให้การบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส เป็นนโยบายและยุทธศาสตร์หลักของชาติ พร้อมทั้งบรรจุเป็นสาระสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงาน	แนวทางการขับเคลื่อน
๒) หน่วยงานกลาง	
๒.๑) หน่วยงานหลัก	
<p>◆ สำนักงาน กปร.</p>	<p>๑) การจัดประชุมชี้แจงหน่วยงานและภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงานทุกภาคส่วนทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือ โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานได้กำหนดแนวทางร่วมกัน สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาสและการของบประมาณ รวมถึงการติดตามและประเมินผล</p> <p>๒) จัดประชุมหน่วยงาน/ประสานหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญในการบูรณาการแผนฯ กับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งร่วมผลักดันการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓) ประสานหน่วยงานในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การนำเป้าหมายการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส ไปใช้ประกอบการจัดทำแผนระดับกระทรวง แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแผนขอรับการจัดสรรงบประมาณ และเป็นกรอบปฏิบัติงานของหน่วยงาน</p>
๒.๒) หน่วยงานสนับสนุน	
(๑) สำนักงานงบประมาณ	<p>จัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงทุกระดับ เพื่อให้การบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นรูปธรรม</p>
(๒) หน่วยงานส่วนกลาง ระดับกรม เช่น กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมชลประทาน และ กรมทรัพยากรน้ำ เป็นต้น	<p>ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผล ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการระดับกระทรวง/กรม พร้อมทั้งให้มีการติดตาม ประเมินผลทุกปีโดยให้ระยะการดำเนินงานสอดคล้องตามแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดนราธิวาส</p>
๓) ส่วนภูมิภาค	
<p>(๑) หน่วยงานระดับจังหวัด เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานจังหวัดนราธิวาส - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ - สำนักงานชลประทานที่ ๑๗ - โครงการชลประทานนราธิวาส - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา บางนรา - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส - สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส 	<p>๑) การชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัด โดยการจัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อรับผิดชอบ การดำเนินงานและมีการพัฒนาฐานข้อมูล พร้อมทั้งการเชื่อมโยงกับ หน่วยงานกลางอย่างเป็นระบบ</p> <p>๒) ประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัด รวมถึงให้ความร่วมมือในการติดตามประเมินผล</p> <p>๓) ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนรอบขอบป่าพรุโต๊ะแดง</p>

หน่วยงาน	แนวทางการขับเคลื่อน
(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	การจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ดังนั้น การสร้างแนวทางหรือการกำหนดรูปแบบการประชาสัมพันธ์ ให้ความสำคัญกับประชาชนในพื้นที่ควรดำเนินการในระดับดังกล่าว อย่างเป็นรูปธรรม
๓) ภาคเอกชน	การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดให้เป็นรูปธรรม ซึ่งแต่ละองค์กรสามารถนำประเด็นที่เกี่ยวข้อง/ที่สนใจไปดำเนินการหรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่าย ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรหรือรูปแบบ Corporate Social Responsibility (CSR)
๔) องค์กรพัฒนาเอกชน	การร่วมขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดในรูปแบบ การประชาสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการเพื่อการบริหารจัดการป่าพรุ การศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๕) สื่อมวลชน	การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งการรายงาน ซึ่งสะท้อนสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดสู่สังคม เพื่อกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการบริหารจัดการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงของจังหวัดต่อไป
๖) อื่นๆ เช่น หน่วยงาน รับผิดชอบพื้นที่/เจ้าของโครงการ/ สถาบันการศึกษา ฯลฯ	ดำเนินการจัดเก็บฐานข้อมูลสถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ ลักษณะทางกายภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดินลักษณะต่างๆ ฯลฯ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนบริหารจัดการทั้งการอนุรักษ์ ป่าพรุ ป่าพรุ ป่าพรุ ป่าพรุ และแก้ไขปัญหา รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของพื้นที่

๕.๑.๔ ใช้ประโยชน์จากป่าพรุอย่างยั่งยืน โดยการสร้างจิตสำนึกของชาวบ้านในพื้นที่และรอบพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงในการช่วยกันอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชน ให้ทุกภาคส่วนรู้จักใช้ทรัพยากรจากป่าพรุ อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม โดยเสียสละเพื่อส่วนรวมในการร่วมกันใช้และจัดการ

๕.๑.๕ การปลูกป่าและฟื้นฟูป่าพรุที่เสื่อมโทรม โดยการจัดทำโครงการรณรงค์ในการปลูกป่า และการอนุรักษ์ การฟื้นฟูป่าพรุ เน้นให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มนักรักป่า และชาวบ้านในพื้นที่และนอกพื้นที่ป่าพรุ

๕.๑.๖ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุก เน้นการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และมีการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกป่า โดยกำหนดสิทธิชุมชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าโดยคำนึงถึงความเปราะบางของระบบนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัวของทรัพยากร เพื่อให้ประชาชนรู้สึกหวงแหน เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาโดยเน้นการฟื้นฟูป่าระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าเพิ่มขึ้นตามหลักการผู้ได้รับประโยชน์จากป่าเป็นผู้ดูแลป่า ส่งเสริมให้ปลูกป่าเศรษฐกิจ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๕.๑.๗ สงวน รักษา อนุรักษ์ ป่าพรุ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ โดยกำหนดให้ภาครัฐเป็นแกนกลางในการให้ความรู้ ประสาน และบูรณาการทุกภาคส่วนในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ในภาพรวม การฟื้นฟูระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมกับการปรับปรุงกฎหมายและบังคับใช้ เรื่องการใช้ประโยชน์ของชุมชนในพื้นที่ป่าอย่างสมดุล

๕.๑.๘ พัฒนาการจัดการน้ำ พร้อมทั้งส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์ น้ำในพื้นที่และนอกพื้นที่ป่าพรุ มีการจัดทำแผน ป้องกัน ป่าพรุ รักษา ร่วมกับแผนรักษาเขตต้นน้ำตามพื้นที่ที่กำหนด และมีการพัฒนาการจัดการน้ำให้มีระดับ ความมั่นคง โดยการจัดการและใช้น้ำที่สมดุล ทนการผัน ใช้ระบบทั้งทางโครงสร้าง กฎระเบียบ การบริหารจัดการ การจัดหาและใช้น้ำที่ได้สมดุล รวมทั้งการเตรียมความพร้อมทางบุคลากร เครื่องมือ การดำเนินการเพื่อสร้างสมดุล สร้างวินัยของประชาชนในการใช้น้ำและการอนุรักษ์อย่างรู้คุณค่า พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างประชาชน ในพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐ และบูรณาการการจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ ให้ลดการสูญเสีย ความเสี่ยง จากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำตามหลักวิชาการ ให้อยู่ในขอบเขตที่สามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นตัวได้ในเวลาอันสั้น

๕.๒ การติดตามและประเมินผล

พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยจัดตั้งคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผล ที่มีกลไกเครือข่ายการดำเนินงานเชื่อมโยงในทุกระดับ ทั้งจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงระดับจังหวัดต่อไป

ภาคผนวก

สรุปแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)

ที่	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ	งบประมาณรวม (บาท)					งบประมาณรวม
			พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	
๑	การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง	๔	๑๒,๗๕๒,๖๐๐	-	-	-	-	๑๒,๗๕๒,๖๐๐
๒	การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดง	๗๐	๑๐๐,๖๓๔,๘๙๔	-	๓๒๑,๓๗๘,๒๐๐	๘๙,๒๐๐,๐๐๐	๑๖๑,๐๐๐,๐๐๐	๖๗๒,๒๑๓,๐๙๔
๓	การควบคุมไฟป่าและการอนุรักษ์/ฟื้นฟูป่าพรุโต๊ะแดง	๕	๔,๕๔๕,๖๘๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑๑,๘๔๕,๖๘๐
๔	การประกอบอาชีพและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตป่าพรุโต๊ะแดง	๒๔	๑๓,๒๗๖,๙๐๒	-	-	-	-	๑๓,๒๗๖,๙๐๒
รวม		๑๐๓						๗๑๐,๐๘๘,๒๗๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

โครงการ/กิจกรรม แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๑	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผลิตที่ ๑ : พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมอนุรักษ์ ป่าพรุและพัฒนาป่าไม้	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติฯ	๑,๕๑๗,๐๐๐	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-	-	-	-
๒	โครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ - แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ที่ได้รับผลกระทบ จากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ - แผนงานหรือโครงการลงทุนและกิจกรรมพัฒนาที่สามารถพลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพและยกระดับการค้า การผลิตและการบริการในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยครอบคลุมภาค การเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน ท่องเที่ยวและบริการโครงการ พัฒนาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติฯ	๑๑,๐๘๘,๖๐๐	งบเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	-	-	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๓	โครงการปฏิรูประบบลาดตระเวน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามมาตรฐานระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติฯ	๑๓๓,๐๐๐	เงินนอกงบประมาณ เงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๓	-	-	-	-
๔	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตที่ ๑ : พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการบริหารจัดการ กิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาป่าไม้ กิจกรรมงานป้องกันและควบคุมโรคอุบัติใหม่ในสัตว์ธรรมชาติ	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติฯ	๑๔,๐๐๐	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-	-	-	-

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดง
และบริเวณนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดงและบริเวณนอกพื้นที่พรุโต๊ะแดง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๑	ปรับปรุงระบบระบายน้ำคลองลานและอาคารประกอบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่รับประโยชน์ ๑,๑๐๐ ไร่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๒	ปรับปรุงระบบระบายน้ำคลองลานพร้อมอาคารประกอบระยะ ๑ พื้นที่รับประโยชน์ ๑,๒๐๐ ไร่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๗,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๓	ปรับปรุง ทรบ. ปากคลองระบายน้ำปลักปลา-โคกกระท่อม พื้นที่รับประโยชน์ ๗๘๐ ไร่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๔	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสาย ๑๑ ฝั่งซ้ายพร้อมอาคารประกอบ พื้นที่รับประโยชน์ ๑,๒๐๐ ไร่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๕	ปรับปรุง ทรบ. ปากคลองระบายน้ำปลักปลา-โคกกระท่อม พื้นที่รับประโยชน์ ๗๘๐ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก ตำบลโฆเซิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๙,๔๙๒,๘๙๔	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๖	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง ทรบ.กูแบอึ๊แก พื้นที่รับประโยชน์ ๗๕ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก อำเภอสู่ไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๑๑๓,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๗	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองระบายน้ำสายที่ ๖ พื้นที่รับประโยชน์ ๗๘ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก ตำบลโฆเซิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๑๗๒,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๘	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง ข้างโรงเรียนบ้านปลักปลา พื้นที่รับประโยชน์ ๖๕ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๑๓๑,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๙	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองระบายน้ำสาย ๑๔ พื้นที่รับประโยชน์ ๙๐ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๑๙๑,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๑๐	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองระบายน้ำสายที่ ๑๐ พื้นที่รับประโยชน์ ๘๔ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	๑๙๑,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๑๑	ท่อลอดคลองคูขนานคลองปาเสมัสฝั่งซ้าย กม.๗+๒๐๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๑๒	อาคารบังคับน้ำคลองคูขนานคลองปาเสมัสฝั่งซ้าย	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๑๓	ปรับปรุงท่อลอดคลองระบายน้ำสาย D๖-D๑๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๑๔	โครงการปรับแหล่งน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาท่วมซ้ำซาก	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	จังหวัด	-	๒๑,๗๗๘,๒๐๐	-	-
๑๕	ทำนบของเก็บกักน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๑๖	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๖ ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา พร้อมอาคารประกอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๑๗	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑๖ ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา พร้อมอาคารประกอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๑๘	ปรับปรุงท่อลอดถนนคลองปลักปลา-โคกกระท่อม กม. ๓+๗๘๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๑๙	ปรับปรุงทรบ.กลางคลองระบายน้ำสายที่ ๑๑ กม. ๑+๒๒๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๐	ปรับปรุงท่อลอดคลองคูขนานคลองปาเสมัสฝั่งซ้าย กม.๒+๘๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๑	ปรับปรุง ทรบ.กลางคลองปลักปลา-โคกกระท่อม กม. ๑+๓๔๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๒	คลองผันน้ำเพื่อการระบายน้ำ(โคกกูแว) ความยาวรวม ๑.๘๐๐ กิโลเมตร พร้อมอาคารประกอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๓	ขุดลอกหน้า ทรบ.ปากคลองปาเสมัสเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำโก-ลก เข้าสู่แก้มลิงคลองปาเสมัส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๔	ขุดลอกคลองระบายน้ำสาย ๑๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๕	ปรับปรุง ทรบ.กูแบอี่แก (คลองระบายน้ำสาย ๖)	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๖	ปรับปรุง ทรบ.ประกอบคันคลองส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๑ โคกกูแว ฝั่งซ้าย จำนวน ๔ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๒๗	ปรับปรุง ทรบ ปลายคลองระบายน้ำทุ่งปลักปลา จำนวน ๔ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๘	ปรับปรุงอาคารท่อน้ำคลองคูขนานคลองปาเสมัส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๒๙	ขุดลอกคลองระบายน้ำคลองคูขนานคลองปาเสมัส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๗,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๓๐	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายปลักปลา-โคกกระท่อม	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๓๑	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ ๑๓	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๒,๗๐๐,๐๐๐	-	-
๓๒	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กอาคารกลางคลองปาเสมัส จำนวน ๗ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๗,๖๐๐,๐๐๐	-	-
๓๓	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กคลองคูขนานคลองปาเสมัส จำนวน ๖ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๗,๒๐๐,๐๐๐	-	-
๓๔	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กคลองมูโนะ จำนวน ๓ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๓,๖๐๐,๐๐๐	-	-
๓๕	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กคลองใต้แดง ๓ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๓,๖๐๐,๐๐๐	-
๓๖	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กคลองระบายน้ำรอบขอบพรุ จำนวน ๘ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๙,๖๐๐,๐๐๐	-
๓๗	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กคลองระบายน้ำสาย ๑๓ จำนวน ๓ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๓,๖๐๐,๐๐๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๓๘	โครงการติดตั้งโทรมาตรขนาดเล็กคลองระบายน้ำสาย ๑๔ จำนวน ๓ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๓,๖๐๐,๐๐๐
๓๙	ปรับปรุงไซโฟน คลองระบายน้ำปลักปลา-โคกกระท่อม กม. ๑+๒๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๔๐	เสริมคันคลองระบายน้ำสาย ๑๐ พร้อมอาคารประกอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-
๔๑	เสริมคันคลองระบายน้ำทุ่งปลักปลา จำนวน ๔ แห่ง พร้อมอาคารประกอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-
๔๒	ขุดลอกคลองระบายน้ำคลองปาเสมัส	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	-
๔๓	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ ๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๓,๕๐๐,๐๐๐	-
๔๔	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ ๑๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	-
๔๕	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ ๑๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๓,๕๐๐,๐๐๐	-
๔๖	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายที่ ๑๔ (โคกไผ่)	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	-
๔๗	ขุดลอกคลองระบายน้ำ คลองลาน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๒,๖๐๐,๐๐๐
๔๘	ปรับปรุง ทบคันคลองมูโนะฝั่งซ้าย กม. ๑๐+๑๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๗,๐๐๐,๐๐๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๔๙	ปรับปรุง ทרבคันคลองมูโนะฝั่งซ้าย กม. ๑๑+๗๕๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๗,๐๐๐,๐๐๐
๕๐	ขุดลอกคลองระบายน้ำสายปลักปลา - โต๊ะแดง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๒,๒๐๐,๐๐๐
๕๑	ปรับปรุง ทרבปากคลองปลักปลา - โต๊ะแดง กม. ๐+๑๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๕๒	ปรับปรุง ทרבปลายคลองปลักปลา - โต๊ะแดง กม. ๒+๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๕๓	เสริมคันกั้นน้ำโคกอิฐ - โคกไผ่	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๕๔	โครงการปรับปรุง ฝายบูโยะ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๓,๐๐๐,๐๐๐
๕๕	ปรับปรุงท่อคลองคูขนานคลองปาเสมัสฝั่งซ้าย จำนวน ๕ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๕๖	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสาย ๑๓ พร้อมอาคารประกอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๕๗	ปรับปรุง อาคารระบายน้ำคลองลาน กม. ๐+๔๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๑๗,๐๐๐,๐๐๐
๕๘	ขุดลอกคลองระบายน้ำคลองระบายน้ำมูโนะ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๒๑,๐๐๐,๐๐๐
๕๙	ขุดลอกคลองระบายน้ำคลองระบายน้ำสาย ๔ (โต๊ะแดง)	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	-	กรมชลประทาน	-	-	-	๙,๐๐๐,๐๐๐

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๖๐	ชุดลอกคลองระบายน้ำเปรี้ยว ความยาว ๙.๒๘๐ กิโลเมตร	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	-	กรมชลประทาน	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	-	-
๖๑	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและการกักเก็บน้ำคลองสุโข่งป่าตีพร้อมอาคารประกอบเพื่อรักษาความชุ่มชื้นป่าพรุโต๊ะแดง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	-	กรมชลประทาน	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๖๒	สถานีสูบน้ำเพื่อเร่งการระบายน้ำคลองบางเตย	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	-	กรมชลประทาน	-	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-
๖๓	ระบบโทรมาตรท้องถื่น ปตร.สุโข่งป่าตี ๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๖๔	ระบบโทรมาตรท้องถื่น ปตร.สุโข่งป่าตี ๒	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๖๕	ระบบโทรมาตรท้องถื่น ทรบ.ปลายคลองบางเตย	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๖๗	ทรบ. กลางคลองน้ำเปรี้ยว พื้นที่รับประโยชน์ ๓๗๕ ไร่ ตอนต่อหลัง จำนวน ๑ แห่ง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๓,๔๕๙,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๖๘	แก้มลิงยูเออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณเก็บกัก ๓๘๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๖๙	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำพร้อมคันคลองพื้นที่ยูเออันเนื่องมาจากพระราชดำริ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๔,๕๘๕,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-
๗๐	ซ่อมแซมฝายสุโข่งป่าตี ซ่อมแซมพื้หินก่อและตลิ่งที่ถูกน้ำกัดเซาะ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	๓,๘๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน	-	-	-	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การควบคุมไฟป่าและการอนุรักษ์/ฟื้นฟูป่าพรุโต๊ะแดง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การควบคุมไฟป่าและการอนุรักษ์/ฟื้นฟูป่าพรุโต๊ะแดง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๑	กิจกรรมงานควบคุมไฟป่า	สถานีควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดง	๑,๓๘๐,๓๐๐	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-	-	-	-
๒	๑. งานทางเดินศึกษาธรรมชาติและงานสวนธรรมชาติ ๒. อำนวยบริการโครงการและติดตามผล ๓. สำรวจและวิจัยด้านป่าไม้อื่นๆ ๔. สวนพฤกษศาสตร์ป่าพรุ ๕. ผลิตพันธุ์ไม้ป่านำมาเป็นอาหารได้ ๖. บำรุงป่าพรุอายุ ๗ - ๑๐ ปี - กำจัดวัชพืช - ซ่อมแนวกันไฟ - ซ่อมป้ายแปลงปลูกและหลักเขต - ตรวจการณ์ยามไฟ	สถานีทดลองปลูกพรรณไม้พิภุลทอง	๒,๓๔๑,๐๐๐	กระทรวง/กรม	-	-	-	-
๓	ฝึกอบรมเยาวชน	ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร	๑๗๔,๐๐๐	กปร.	-	-	-	-
๔	ประชาสัมพันธ์และจัดทำสื่อเผยแพร่	ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร	๒๘๕,๘๙๐	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-	-	-	-
๕	พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าพรุ	ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร	๓๖๔,๔๙๐	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	-	-	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๖	การจัดทำท่อนบของ เพื่อชะลอการไหลของน้ำออกจากป่าพรุโต๊ะแดง	สถานีควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดง	-	จังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-
๗	อบรม สร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ แก่ชาวบ้านรอบป่าพรุโต๊ะแดง	สถานีควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดง	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
๘	ตั้งจุดสกัด และ จ้างราษฎร รอบป่าพรุโต๊ะแดง คอยลาดตระเวนในช่วงฤดูไฟป่า	สถานีควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดง	-	-	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประกอบอาชีพและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่
ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตป่าพรุโต๊ะแดง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประกอบอาชีพและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบขอบเขตป่าพรุโต๊ะแดง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๑	โครงการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง)	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑,๙๑๕,๗๐๐	งบปกติ	-	-	-	-
๒	ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง (ซ่อมแซมทาง ลำเลียงในไร่นา)	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๙๙๕,๐๐๐	งบปกติ	-	-	-	-
๓	ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดิน เค็มภาคใต้	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๒๒๒,๐๐๐	งบปกติ	-	-	-	-
๔	ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๕๓๕,๕๐๐	งบปกติ	-	-	-	-
๕	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๒๔,๖๐๐	งบปกติ	-	-	-	-
๖	ปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑,๔๕๙,๒๘๓	งบปกติ	-	-	-	-
๗	การพัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกพืชเกษตรผสมผสาน	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๒,๕๔๒,๒๐๐	งบปกติ	-	-	-	-
๘	โครงการสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดิน เปรี้ยวจัด	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๓๕๐,๓๖๖	กปร.	-	-	-	-
๙	โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๓๒๓,๓๔๐	กปร.	-	-	-	-
๑๐	โครงการพัฒนาพื้นที่ดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๒๙๐,๒๒๐	กปร.	-	-	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๑๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกไม้ผสมผสาน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๓๘๓,๗๖๐	กปร.	-	-	-	-
๑๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลบนพื้นที่ขุดยกร่อง	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๒๓๒,๖๔๐	กปร.	-	-	-	-
๑๓	โครงการส่งเสริมประกอบอาชีพเกษตรกรลูกจ้างฟาร์มตัวอย่างที่ถูกเลิกจ้าง	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๑๗,๐๓๕	กปร.	-	-	-	-
๑๔	โครงการจัดทำระบบน้ำสำหรับปลูกพืชผักในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ จำนวน ๕ หมู่บ้าน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๔๕,๔๐๙	กปร.	-	-	-	-
๑๕	โครงการการจัดการธาตุอาหารปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๗๐,๒๘๐	กปร.	-	-	-	-
๑๖	โครงการสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านต่อหลัง ตำบลไพรวันอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส (ปีที่ ๓)	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๖,๗๐๐	กปร.	-	-	-	-
๑๗	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านบริหารจัดการและการจัดทำบัญชีของกลุ่มแปรรูปข้าวสู่ระบบตลาดบ้านต่อหลัง - ทรายขาว	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๐๔,๘๕๐	กปร.	-	-	-	-
๑๘	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๘๓,๖๕๐	กปร.	-	-	-	-
๑๙	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงเบ็ดเทศ	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๓๒๙,๙๕๐	กปร.	-	-	-	-

ที่	โครงการ/กิจกรรม	หน่วยรับผิดชอบ	งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔		งบประมาณประจำปี			
			จำนวน (บาท)	แหล่งงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
					จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)	จำนวน (บาท)
๒๐	โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน (ผลิตเปิดสาวพระราชทาน)	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๒,๕๖๖,๕๗๔	กปร.	-	-	-	-
๒๑	โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์น้ำ (ส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว)	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๑๘,๓๘๐	กปร.	-	-	-	-
๒๒	โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์น้ำ (ส่งเสริมการเลี้ยงปลาชนิดในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว)	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๑๘,๓๘๐	กปร.	-	-	-	-
๒๓	โครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้จำนวน ๑๐ แห่ง	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๑๘,๗๙๕	กปร.	-	-	-	-
๒๔	โครงการปรับปรุงแปลงเกษตรกรตัวอย่าง จำนวน ๑๙ ราย	ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ	๑๑๒,๒๙๐	กปร.	-	-	-	-

คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่ ๔ /๒๕๕๘

เรื่อง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๐๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ข้อ ๕ จึงขอยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการสนองพระราชดำริมีความชัดเจน รวมทั้ง สามารถกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้เกิดเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขเขตการใช้ที่ดินพรุให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงให้มากยิ่งขึ้น เพื่อประชาชนจะได้ใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์อย่างยั่งยืน จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) คณะทำงาน ประกอบด้วย

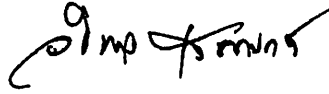
๑.๑) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประธานคณะกรรมการ
๑.๒) รองเลขาธิการ กปร.	คณะกรรมการ
๑.๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๑.๔) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
๑.๕) ผู้แทนกรมฝนหลวงและการบินเกษตร	คณะกรรมการ
๑.๖) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑.๗) ผู้แทนกรมชลประทาน	คณะกรรมการ
๑.๘) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะกรรมการ
๑.๙) ผู้แทนกองทัพภาคที่ ๔	คณะกรรมการ
๑.๑๐) ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ สำนักงาน กปร.	คณะกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๑) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๒) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจหน้าที่

- (๑) มอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายในการสำรวจ ตรวจสอบ และ พิสูจน์สิทธิชอบเขตป่าพรุโต๊ะแดงให้ชัดเจน
- (๒) จัดทำข้อเสนอแนะประเด็นเชิงนโยบาย เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- (๓) ประสานและติดตามผลการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- (๔) เสนอแนะข้อคิดเห็นและการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงตามที่ได้รับมอบหมาย รายงานให้คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทราบและพิจารณาต่อไป
- (๕) แต่งตั้งคณะปฏิบัติงานในพื้นที่หรือบุคคล ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานได้ ตามความจำเป็น
- (๖) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจาก พระราชดำริมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

(นายอำพล เสนาณรงค์)

องคมนตรี

ประธานคณะกรรมการบริหาร

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)
ที่ ๑๐ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

ตามที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงและการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และเป็นป่าพรุที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีเนื้อที่มากที่สุดในบรรดาพรุที่ยังเหลืออยู่ในประเทศไทย นั้น

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริมีความชัดเจน รวมทั้ง สามารถกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้เกิดเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามหลักวิชาการและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน จึงควรมีการระดมข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำข้อมูลและข้อคิดเห็นดังกล่าวมารวบรวม ประมวลและวิเคราะห์เป็นแผนงานหลักในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ดังนั้น อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง และคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๒/๒๕๕๙ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑)	รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประธานคณะกรรมการ
๒)	ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๓)	ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๔)	ผู้แทนจังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๕)	ผู้แทนกรมชลประทาน	คณะกรรมการ
๖)	ผู้แทนกรมฝนหลวงและการบินเกษตร	คณะกรรมการ
๗)	ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๘)	หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๙)	ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขา นราธิวาส กรมป่าไม้	คณะกรรมการ
๑๐)	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ

๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๗ กรมชลประทาน	คณะทำงาน
๑๒) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๑๓) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
๑๔) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ สำนักงาน กปร.	คณะทำงานและ
เลขานุการ
๑๕) หัวหน้างานวิชาการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- (๑) กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- (๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการดำเนินงานการจัดสัมมนาเชิงวิชาการฯ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- (๓) แต่งตั้งคณะปฏิบัติงาน บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อสนับสนุนการจัดสัมมนาเชิงวิชาการฯ ได้ตามความจำเป็น
- (๔) จัดทำรายงานสรุปผลการสัมมนาเชิงวิชาการฯ เสนอคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงพิจารณาและตรวจสอบ สำหรับนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไป
- (๕) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายดนุชา สินธวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประธานคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(สำนักงาน กปร.)

ที่ ๑๔๔/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

ตามที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงและการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และเป็นป่าพรุที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีเนื้อที่มากที่สุดในบรรดาพรุที่ยังเหลืออยู่ในประเทศไทย และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ตามคำสั่งที่ ๙๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเกิดความต่อเนื่อง มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดสัมมนาดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
สำนักงาน กปร.	ประธานคณะกรรมการ
๒) ท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๓) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๔) ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
สำนักงานจังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๕) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๖) ประชาสัมพันธ์จังหวัดนราธิวาส	คณะกรรมการ
๗) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๘) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๙) หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๑๐) หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	คณะกรรมการ

๑๑) ผู้อำนวยการส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟฟ้า
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๒) หัวหน้าสถานีควบคุมไฟฟ้าประตูเต่างอนเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๓) หัวหน้าสถานีทดลองปลูกพรรณไม้พิกุลทอง
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๔) หัวหน้าศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๕) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขาพนาราชวิาส
กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๖) ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๗
กรมชลประทาน	คณะทำงาน
๑๗) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพนาราชวิาส
กรมชลประทาน	คณะทำงาน
๑๘) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก
กรมชลประทาน	คณะทำงาน
๑๙) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา
กรมชลประทาน	คณะทำงาน
๒๐) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพนาราชวิาส
กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๑) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ	คณะทำงาน
๒๒) นายอำเภอเมืองพนาราชวิาส	คณะทำงาน
๒๓) นายอำเภอเจาะไอร้อง	คณะทำงาน
๒๔) นายอำเภอตากใบ	คณะทำงาน
๒๕) นายอำเภอ สุโห่งโก-ลก	คณะทำงาน
๒๖) นายอำเภอสุโห่งปาดิ	คณะทำงาน
๒๗) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒
สำนักงาน กปร.	คณะทำงานและ
เลขานุการ
๒๘) หัวหน้าศูนย์ประสานงานโครงการพระราชดำริจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙) นางสาวรุ่งรัตน์ วงษ์จู
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงาน กปร.	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- (๑) กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- (๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการดำเนินงานการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- (๓) แต่งตั้งคณะปฏิบัติงาน บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อสนับสนุนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ ได้ตามความจำเป็น
- (๔) จัดทำรายงานสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อนำเสนอต่อการประชุมคณะทำงานจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงต่อไป
- (๕) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายตฤชา สีนธวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประธานคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)
ที่ ๑๕๕/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

ตามที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงและการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและเป็นป่าพรุที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีเนื้อที่มากที่สุดในบรรดาพรุที่ยังเหลืออยู่ในประเทศไทยนั้น และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ตามคำสั่งที่ ๙๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเกิดความต่อเนื่อง มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดสัมมนาดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) คณะที่ปรึกษา ประกอบด้วย
 - ๑.๑) นายชัยวัฒน์ สิทธิบุศย์ ที่ปรึกษา
 - ๑.๒) ดร. พิสุทธิ วิจารณ์ ที่ปรึกษา
- ๒) คณะทำงาน ประกอบด้วย
 - ๒.๑) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประธานคณะทำงาน
 - ๒.๒) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนราธิวาส คณะทำงาน
 - ๒.๓) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส คณะทำงาน
 - ๒.๔) ท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส คณะทำงาน
 - ๒.๕) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
 - ๒.๖) ประชาสัมพันธ์จังหวัดนราธิวาส คณะทำงาน
 - ๒.๗) ผู้แทนมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ คณะทำงาน
 - ๒.๘) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
 - ๒.๙) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน

- ๒.๑๐) หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒.๑๑) หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี คณะทำงาน
- ๒.๑๒) ผู้อำนวยการส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒.๑๓) หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒.๑๔) หัวหน้าสถานีทดลองปลูกพรรณไม้พืกลูกทอง
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒.๑๕) หัวหน้าศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒.๑๖) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขาฉะเชิงเทรา
กรมป่าไม้ คณะทำงาน
- ๒.๑๗) ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๗ กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒.๑๘) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานฉะเชิงเทรา กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒.๑๙) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก
กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒.๒๐) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา
กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒.๒๑) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา กรมพัฒนาที่ดิน คณะทำงาน
- ๒.๒๒) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
สำนักงาน กปร. คณะทำงาน
- ๒.๒๓) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒
สำนักงาน กปร. คณะทำงาน
- ๒.๒๔) นายอนุรักษ์ บัวคลี่คลาย
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะทำงานและ
เลขานุการ
- ๒.๒๕) หัวหน้าศูนย์ประสานงานโครงการพระราชดำริจังหวัดฉะเชิงเทรา
คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒.๒๖) นางสาวใจ มณีรัตน์
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการจัดสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- ๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการดำเนินงานการจัดการสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ๓) แต่งตั้งคณะปฏิบัติงาน บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อสนับสนุนการจัดการสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงได้ตามจำเป็น
- ๔) จัดทำรายงานสรุปผลการสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง เพื่อนำเสนอต่อการประชุมคณะทำงานจัดสัมมนาเชิงวิชาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงต่อไป
- ๕) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายตฤชา สิ้นชวนนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประธานคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่ ๑๕๖ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

ตามที พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงและการกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และเป็นป่าพรุที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีเนื้อที่มากที่สุดในบรรดาพรุที่ยังเหลืออยู่ในประเทศไทยนั้น และได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดสัมมนาเชิงวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง ตามคำสั่งที่ ๙๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเกิดความต่อเนื่องมีแผนการดำเนินงานในลักษณะเชิงบูรณาการที่ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดสัมมนาดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส	ประธานคณะทำงาน
๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส (ด้านความมั่นคง)	รองประธานคณะทำงาน
๓) รองผู้อำนวยการกองอำนาจการรักษความมั่นคงภายในจังหวัดนราธิวาส (ทหาร)	คณะทำงาน
๔) ปลัดจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๕) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๖) ท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๗) พัฒนาการจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๘) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๙) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๑๐) เกษตรจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๑๑) ประมงจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๑๒) ปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๑๓) ประชาสัมพันธ์จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
๑๔) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	คณะทำงาน
๑๕) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
๑๖) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขา นราธิวาส กรมป่าไม้	คณะทำงาน

- ๑๗) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๑๘) หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๑๙) หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี คณะทำงาน
- ๒๐) หัวหน้าศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒๑) หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒๒) หัวหน้าสถานีทดลองปลูกพรรณไม้พิกุลทอง
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คณะทำงาน
- ๒๓) ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๗
กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒๔) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนราธิวาส
กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒๕) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก
กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒๖) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา
กรมชลประทาน คณะทำงาน
- ๒๗) นายอำเภอเมืองนราธิวาส คณะทำงาน
- ๒๘) นายอำเภอเจาะไอร้อง คณะทำงาน
- ๒๙) นายอำเภอดากใบ คณะทำงาน
- ๓๐) นายอำเภอสุไหงโก-ลก คณะทำงาน
- ๓๑) นายอำเภอสุไหงปาดิ คณะทำงาน
- ๓๒) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
สำนักงาน กปร. คณะทำงาน
- ๓๓) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒
สำนักงาน กปร. คณะทำงาน
- ๓๔) หัวหน้างานวิชาการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะทำงาน
- ๓๕) ผู้แทนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะทำงาน
- ๓๖) ผู้แทนมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ คณะทำงาน

๓๗) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงานและ
เลขานุการร่วม
๓๘) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงานและ
เลขานุการร่วม
๓๙) ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล
เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๐) ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรธรรมชาติ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางในการจัดสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
- ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการดำเนินงานการจัดสัมมนาเชิงบูรณาการฯ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- แต่งตั้งคณะปฏิบัติงาน บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ เพื่อสนับสนุนการจัดสัมมนาเชิงบูรณาการฯ ได้ตามความจำเป็น
- จัดทำรายงานสรุปผลการสัมมนาเชิงบูรณาการฯ เสนอคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดงพิจารณาและตรวจสอบ สำหรับนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไป
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

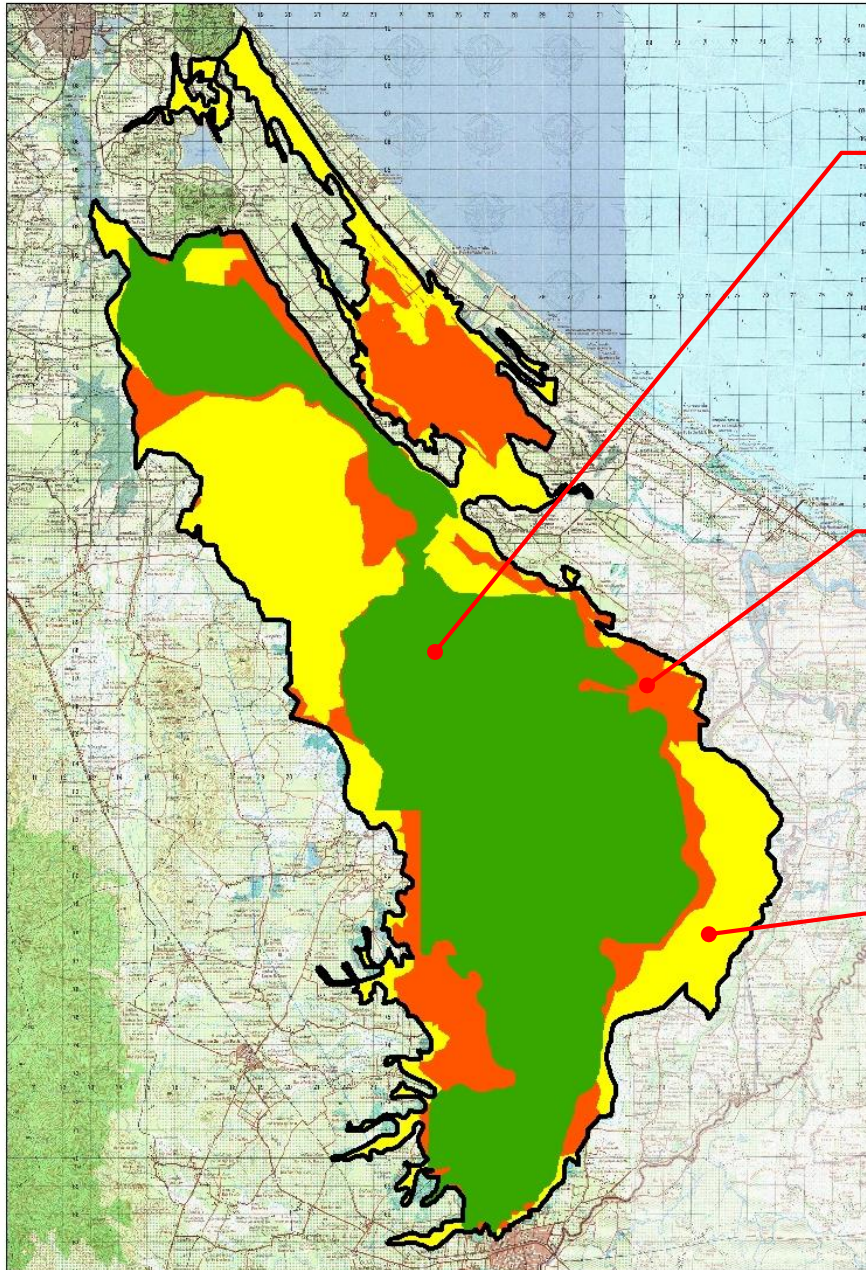

(นายตุนุชา สินธวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประธานคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง

เขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุโต๊ะแดง
(ผลสรุปจากการสัมมนาเชิงบูรณาการการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง)

ขอบเขตพื้นที่พรุโต๊ะแดง
พื้นที่ ๒๔๔,๑๘๑ ไร่

เขตสงวน พื้นที่ ๑๒๓,๐๐๖ ไร่

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เขตอนุรักษ์ พื้นที่ ๔๖,๐๙๖ ไร่

- เขตป่าสงวนในความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สจป.)
- พื้นที่รื้อการพิจารณาจาก คทช.
- พื้นที่ปลูกป่าทดแทน (สจป.)

เขตพัฒนา พื้นที่ ๗๕,๐๗๙ ไร่

- ค่ายกัลยานิวัฒนาฯ
- โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย
- เขตนิคมสหกรณ์ปีเหล็ง
- พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปฏิรูปที่ดิน (สปก.)
- เขตพื้นที่ทำกินของราษฎรในพื้นที่พรุ

ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๒

หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔

สำนักงาน กปร.
เลขที่ ๒๐๗
รับวันที่ ๗ ก.พ. ๖๕
เวลา 10:๒๗

ที่ พว ๐๒๐๖.๑๒/๕๕๔

สำนักพระราชวัง
สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเอกสาร
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่ กร ๐๐๐๕/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ-
รัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเอกสารรายงานสรุปผลการสัมมนา
แนวทางการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓ รูปแบบ และแผนการบริหารจัดการป่าพรุโต๊ะแดง
จังหวัดนราธิวาส ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำเอกสารรายงานดังกล่าวทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)

ราชเลขานุการในพระองค์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

กองงานในพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

กรมกิจการในพระบรมวงศานุวงศ์

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๔๐ - ๑ ต่อ ๑๑๖

โทรสาร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๓๙